ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

Τεύχος 173, Ιούνιος 2010

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η μέχρι σήμερα κριτική στο ασφαλιστικό νομοσχέδιο έχει περιορισθεί στις διατάξεις του εκείνες που οδηγούν σε μειώσεις των συντάξεων και σε αυξήσεις των ορίων ηλικίας και των απαιτουμένων συντάξιμων ετών. Είναι, όμως, απολύτως αναγκαίο να στρέψουμε την κριτική και σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου που μέχρι σήμερα έχουν περάσει απαρατήρητες, για να καταδειχθεί όχι απλώς η ανεπάρκεια αλλά η δομική αδυναμία του νομοσχεδίου, ώστε να καταστεί κατανοητό ότι έχουμε ένα νομοσχέδιο που δεν μπορεί να εφαρμοστεί ως νόμος: όσο νωρίτερα το αντιληφθούμε τόσο καλύτερα. Το νομοσχέδιο πρέπει να αλλάξει αμέσως προσανατολισμούς, αλλιώς, κι αν ακόμη ψηφισθεί και γίνει νόμος του κράτους, δεν έχει μέλλον αφού θα αποδειχθεί ανεφάρμοστο. Σύντομα θα γίνει αντιληπτό ότι επιβάλλεται η αντικατάστασή του με νέο νομοθέτημα. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ σε αυτό το τεύχος παρουσιάζει άρθρο με τις παρατηρήσεις του ΙΝΕ στο νέο ασφαλιστικό νομοσχέδιο καθώς επίσης, και άρθρο για την Περιφερειακή Ανάπτυξη στο Νομό Ξάνθης. Τέλος, παρουσιάζονται οι δραστηριότητες του ΙΝΕ το τελευταίο διάστημα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Γιάννης Παναγόπουλος
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Σάββας Ρομπόλης, Γιάννης Κουζής, Πέτρος Λινάρδος - Ρυλμόν, Βασίλης Παπαδόγαμβρος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Σάββας Ρομπόλης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: Γ. Κολλιάς, Δ. Κατσορίδας
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ιουλιανού 24 Αθήνα, Τηλ: 210 8202247, Fax: 210 8202202
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** vpetrak@inegsee.gr
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

του Γιώργου Ρωμανιά

Η μέχρι σήμερα κριτική στο ασφαλιστικό νομοσχέδιο έχει περιορισθεί στις διατάξεις του εκείνες που οδηγούν σε μειώσεις των συντάξεων και σε αυξήσεις των ορίων ηλικίας και των απαιτουμένων συντάξιμων ετών. Είναι, όμως, απολύτως αναγκαίο να στρέψουμε την κριτική και σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου που μέχρι σήμερα έχουν περάσει απαρατήρητες, για να καταδειχθεί όχι απλώς η ανεπάρκεια αλλά η δομική αδυναμία του νομοσχεδίου, ώστε να καταστεί κατανοητό ότι έχουμε ένα νομοσχέδιο που δεν μπορεί να εφαρμοστεί ως νόμος: όσο νωρίτερα το αντιληφθούμε τόσο καλύτερα. Το νομοσχέδιο πρέπει να αλλάξει αμέσως προσανατολισμούς, αλλιώς, κι αν ακόμη ψηφισθεί και γίνει νόμος του κράτους, δεν έχει μέλλον αφού θα αποδειχθεί ανεφάρμοστο. Σύντομα θα γίνει αντιληπτό ότι επιβάλλεται η αντικατάστασή του με νέο νομοθέτημα.

1. Οι γενικές ρυθμίσεις του ασφαλιστικού περιέχονται, ήδη, στο μνημόνιο που η χώρα μας συνυπέγραψε με το ΔΝΤ, την Ε.Ε. και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το μνημόνιο παράρτημα του ήδη ψηφισθέντος, με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, από την περασμένη εβδομάδα νόμου και αποτελεί το βασικό κείμενο στο οποίο θα προσαρμοσθούν και οι ρυθμίσεις του ασφαλιστικού. Συνεπώς, αν προκύπτει δυσαρμονία μεταξύ συγκεκριμένων ρυθμίσεων του ασφαλιστικού και του μνημονίου, αν δηλαδή διαπιστωθεί ότι συγκεκριμένες ρυθμίσεις του ασφαλιστικού νομοσχεδίου είναι ευνοϊκότερες από τις αντίστοιχες προβλέψεις του μνημονίου, αυτό σημαίνει ότι θα ακολουθήσει και νέα ασφαλιστική νομοθετική παρέμβαση που θα προσαρμόσει και τις ευνοϊκότερες αυτές ρυθμίσεις στις επιταγές του μνημονίου.

Ως παραδείγματα αυτών των αποκλίσεων αναφέρω τις προβλέψεις του μνημονίου για την 37ετία (σήμερα προβλέπεται η συνταξιοδότηση με 37 συντάξιμα έτη χωρίς όριο ηλικίας, ενώ το μνημόνιο ζητά 40 έτη με προσαρμογή μέχρι το 2015 και με όριο ηλικίας το 60ό έτος από 1.1.2011). Επίσης, την θέσπιση της ηλικίας των 60 ετών ως ελάχιστης ηλικίας συνταξιοδότησης από 1.1.2011, ακόμη και για αυτούς που υπάγονται σήμερα στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα (που σημαίνει επιμήκυνση της ηλικίας συνταξιοδότησης κατά 5-7 χρόνια). Οι ρυθμίσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται στο ασφαλιστικό νομοσχέδιο, με δεδομένο, όμως, ότι το κεντρικό σημείο αναφοράς είναι το μνημόνιο, είναι βέβαιο ότι αναμένεται και δεύτερο πλέον επώδυνο ασφαλιστικό νομοσχέδιο (η τροπο-

ποίηση του σημερινού με τη μέθοδο των τροπολογιών κατά τη διαδικασία ψήφισής του στη Βουλή).

2. Το κυρίαρχο χαρακτηριστικό του ασφαλιστικού νομοσχεδίου είναι η κατάργηση της 3μερούς χρηματοδότησης με την απόσυρση του κράτους από την υποχρέωση συγχρηματοδότησης του συστήματος. Η κατάργηση αυτή συνοδεύεται από δύο επιδιώξεις:

Πρώτον, από τη μεθοδευμένη προσπάθεια να παραπλανηθεί ο λαός ότι το κράτος εξακολουθεί να χρηματοδοτεί την κοινωνική ασφάλιση, επειδή από το 2018 θα καταβάλει την αποκαλούμενη βασική σύνταξη.

Δεύτερον, από την παντελή απόκρυψη ότι, η τριμερής χρηματοδότηση (ασφαλισμένοι, εργοδότες, κράτος) επιβάλλεται από τη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 102 που το ελληνικό κράτος έχει επικυρώσει και εισαγάγει στην εσωτερική μας έννομη τάξη με το Ν. 3251/1955.

Παρά τη μεθοδευμένη ασάφεια του κειμένου του νομοσχεδίου, από την 1.1.2008 και ενδεχομένως από την 1.1.2005, καταργούνται το ΕΚΑΣ, το επίδομα των ανασφάλιστων υπερηλίκων και τα κατώτατα όρια και συγχωνεύονται με την αποκαλούμενη βασική σύνταξη. Συνεπώς, η βασική σύνταξη αποτελεί προνοιακού και όχι συνταξιοδοτικού χαρακτήρα επίδομα και ανήκει στο κρατικό προνοιακό και όχι στο δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα (με το οποίο δεν έχει οποιαδήποτε σχέση). Εξάλλου, είναι γνωστό ότι το προνοιακό σύστημα βαρύνει εξ ολοκλήρου τον κρατικό προϋπολογισμό και δεν έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα (αντιθέτως, το δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα έχει -συλλογικό- ανταποδοτικό χαρακτήρα). Οι διαπιστώσεις αυτές οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το κράτος επιχειρεί να χρεώσει το συνταξιοδοτικό σύστημα με τις προνοιακές δαπάνες, τις οποίες, όμως, οφείλει εξ ορισμού, να καταβάλει, αποκλειστικώς, ο κρατικός προϋπολογισμός.

3. Ουσιαστική είναι και η κατάργηση της ρύθμισης του άρθρου 146 του νόμου 3655/2008 που προέβλεπε τη σταδιακή μείωση των επικουρικών συντάξεων από 1.1.2013, ώστε το 2020 να έχουν περιορισθεί στο 20 % των συνταξίμων αποδοχών. Αντί της καταργούμενης ρύθμισης, προβλέπεται η διερεύνηση της βιωσιμότητας των επικουρικών Ταμείων μέσα στο 2011, από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή και ο αντίστοιχος καθορισμός των ποσοστού αναπλήρωσης, χωρίς να ισχύει, πλέον, το κατώτατο όριο του 20% που προέβλεπε ο νόμος Πετραλιά, αλλά και με πιθανή την κατάργηση και συγκεκριμένων επικουρικών Ταμείων.

4. Περίεργης σύλληψης είναι και η ρύθμιση των άρθρων 3 και 4 του νομοσχεδίου, επειδή καθιερώνει ποσοστά επί των συντάξιμων αποδοχών η των ασφαλιστικών κατηγοριών, κατά τρόπο που ευνοεί τους υψηλότερα αμειβόμενους και αδικεί κατάφωρα εκείνους που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη προστασίας, δηλαδή τους χαμηλοσυνταξιούχους και τους μέσης κατηγορίας συνταξιούχους. Είναι εντόνως άδικη η καθιέρωση ποσοστών από 0,7% μέχρι 1,1% για τη κατώτερη ασφαλιστική κλάση (συντάξιμες αποδοχές 850 ευρώ), ενώ για την ανώτατη ασφαλιστική κλάση (4.200 και άνω ευρώ) τα ποσοστά κυμαίνονται από 1,27% μέχρι 3%. Με τις επιλογές αυτές ο συνολικός δείκτης αναπλήρωσης

των χαμηλοσυνταξιούχων, τόσο για τα 35 όσο και για τα 40 χρόνια ασφάλισης, υπολείπεται καταφανώς του αντίστοιχου δείκτη των υψηλοσυνταξιούχων (ενώ η κοινωνική δικαιοσύνη επιβάλλει να συμβαίνει το αντίθετο). Ανάλογη παρατήρηση ισχύει και για την περίπτωση των αυτο-απασχολούμενων.

5. Προβλέπεται (άρθρο 11 παρ. 1) η δυνατότητα αναπροσαρμογής των συντάξεων (τόσο της βασικής όσο και της αναλογικής) ανάλογα με τη μεταβολή του ΔΤΚ, του ΑΕΠ αλλά και των οικονομικών δυνατοτήτων του αντίστοιχου κατά περίπτωση ασφαλιστικού Ταμείου. Η διατύπωση του άρθρου αφήνει ανοικτό παράθυρο όχι απλώς για το πάγωμα των συντάξεων αλλά και για ενδεχόμενη αρνητική αναπροσαρμογή τους. Επίσης, ουδέν αναφέρει πώς και από ποιόν θα διαπιστώνεται η οικονομική δυνατότητα του Ταμείου.

6. Η διατύπωση του άρθρου 38 περί επιβολής νέου ΛΑΦΚΑ οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η εισφορά για τις συντάξεις άνω των 1.700 ευρώ θα είναι σημαντική αφού θα επιβάλλεται στο σύνολο της σύνταξης και όχι στο τμήμα της που υπερβαίνει το ποσόν των 1.400 ευρώ. Εκτός αυτού, η διάθεση των εισπραττόμενων ποσών για την κάλυψη των ελλειμμάτων ΦΚΑ αντιστρατεύεται την έννοια και τη λειτουργία του ΑΚΑΓΕ που έχει χαρακτήρα δημιουργίας αποθεματικού. Η αλήθεια είναι ότι με την επιβολή του ΛΑΦΚΑ: επιχειρείται η συγκέντρωση χρημάτων, από το σύνολο των συνταξιούχων που έχουν συντάξεις άνω των 1.400 ευρώ, για να διατεθούν προς ενίσχυση συγκεκριμένων Ταμείων ώστε να καταστεί δυνατή η κάλυψη των αναγκών του για καταβολές συντάξεων.

7. Ο συντελεστής βελτίωσης (μετά το 2010) σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης (άρθρο 8) είναι πολύ χαμηλός (μόλις 0,06 / έτος), με συνέπεια να παραμένει κατ' ουσίαν άλυτο το πρόβλημα των αδικιών στη διαδοχική ασφάλιση.

8. Προβλέπεται η επαναλειτουργία της Διαρκούς Επιτροπής Κρίσεως Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων που συγκροτήθηκε με βάση τον Ν. 3790/2009 και κατάρτιση νέας λίστας που θα ισχύει μόνο για όσους ασφαλίζονται για πρώτη φορά από 1.7.2011.

9. Οι διατυπώσεις του άρθρου 27 περί ενοποιήσεων των ασφαλιστικών Ταμείων έχουν ευχολογικό χαρακτήρα. Το θέμα δεν είναι ώριμο και χρειάζονται σοβαρές μελέτες όχι μόνον αναλογιστικές αλλά και κοινωνικο-πολιτικού χαρακτήρα που μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει. Θεωρώ ανεφάρμοστο το άρθρο.

10. Με την εισαγωγή του συστήματος υπολογισμού των συντάξεων εισάγεται ο γνωστός τύπος τιμαριθμοποίησης των εισοδημάτων των παλαιότερων ετών (ισχύει, άλλωστε και σήμερα και στην Ελλάδα) με παράλληλο συνυπολογισμό ενός δείκτη ωρίμανσης. Μία προσπάθεια συνεκτίμησης, όμως, του εισαγόμενου δείκτη ωρίμανσης (0,06/έτος) με το πραγματικό ποσοστό αύξησης των μισθών ανά τριετία (περί το 10%) αναδεικνύει με ενάργεια το τεράστιο μέγεθος των απωλειών κατά τον υπολογισμό των συντάξεων, σε βάρος του εκάστοτε συνταξιούχου.

EURO

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΟ Ν. ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ ΑΜΘ

του Γιώργου Κρητικίδη

Εισαγωγή

Οι νέες θεωρητικές απόψεις που επηρεάζουν τον αναπτυξιακό σχεδιασμό, αναφέρονται στον κυρίαρχο ρόλο του ανθρώπινου παράγοντα στην αναπτυξιακή διαδικασία, στην ενίσχυση του ρόλου του ενδογενούς δυναμικού, στην αναβάθμιση των ποιοτικών παραγόντων, στην χωροθέτηση των δραστηριοτήτων, στην προστασία του περιβάλλοντος και στον αειφόρο χαρακτήρα της ανάπτυξης.

Ταυτόχρονα γίνεται αντιληπτό ότι οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις πρέπει να προσανατολίζονται όχι μόνο προς την πλευρά της αντιμετώπισης των αναπτυξιακών μειονεκτημάτων των υποβαθμισμένων περιοχών, αλλά κυρίως προς την πλευρά της ανάδειξης και της αξιοποίησης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων σε όλες τις περιφέρειες τις περιοχές και τους νομούς της χώρας.

Για την χάραξη της κατάλληλης αναπτυξιακής στρατηγικής απαιτείται η συστηματική καταγραφή της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας των περιφερειών / νομών των προβλημάτων και των δυνατοτήτων τους.

Μεθοδολογία - Πηγές

Τα στοιχεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την εξέταση της αγοράς εργασίας στην περιφέρεια Ανατολική Μακεδονίας και Θράκης και στο Νομό Ξάνθης, προέρχονται από τους Εθνικούς Λογαριασμούς, την ΕΣΥΕ και τον ΟΑΕΔ, αφορούν δε:

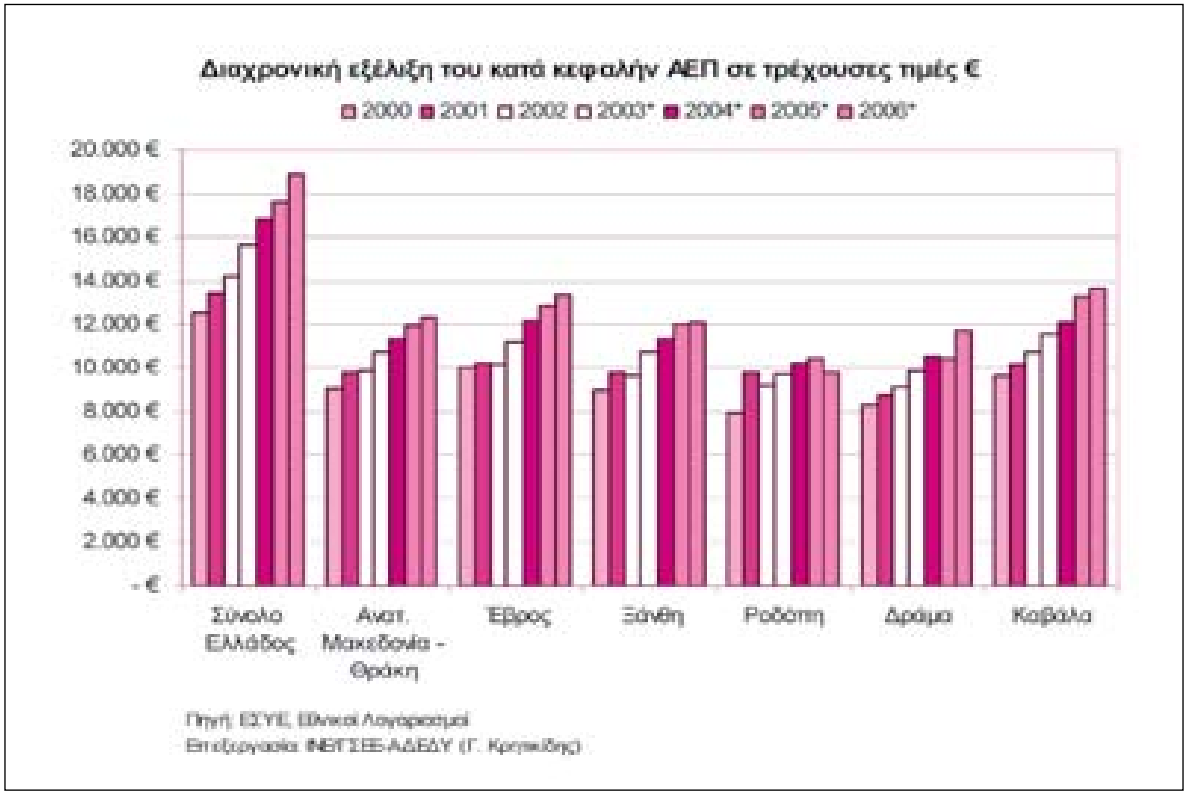
α) το κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), την Ακαθάριστη Παραγόμενη Αξία (Α.Π.Α) κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για τα έτη 2000 μέχρι 2006,

β) τις Έρευνες Εργατικού Δυναμικού της ΕΣΥΕ, 2004 μέχρι 2009 Γ΄ τριμήνου

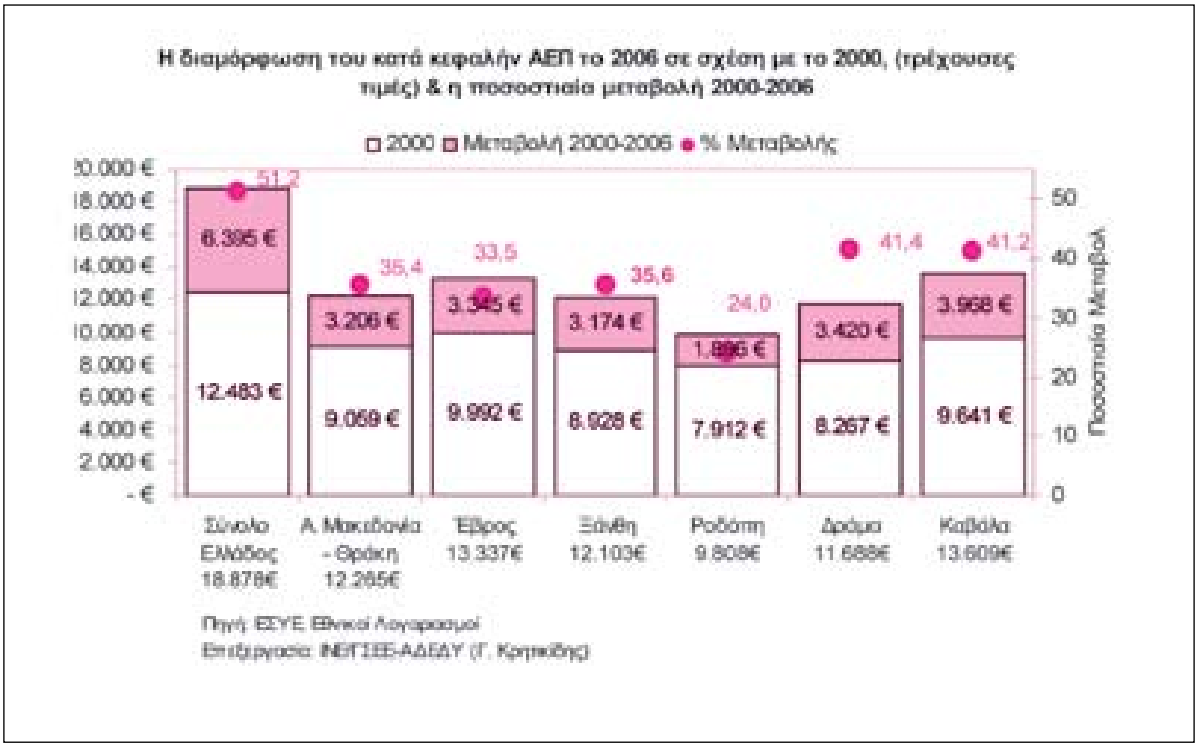
γ) τα μηνιαία δημογραφικά στοιχεία των εγγεγραμμένων ανέργων του ΟΑΕΔ, Παρατηρητήριο Απασχόλησης, Μάρτιος 2004 - Οκτώβριος 2008.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΕΠ

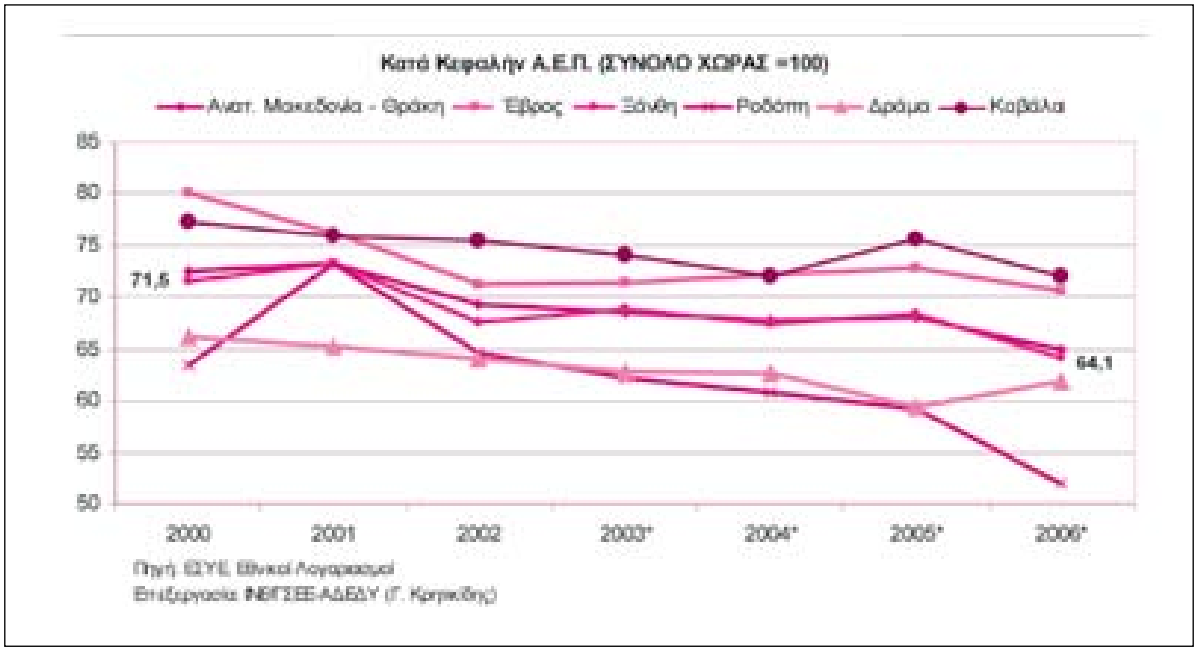
Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ το 2006 ανέρχεται στα 12.103€, για τον Ν. Ξάνθης παρουσιάζοντας αυξητική τάση κατά την περίοδο 2000-2006.

Τόσο η αριθμητική όσο και η ποσοστιαία μεταβολή του κατά κεφαλήν ΑΕΠ για τον Ν. Ξάνθης είναι παραπλήσια με τις αντίστοιχες μεταβολές της περιφέρειας, μικρότερες από τις μεταβολές που συντελέστηκαν στην χώρα αλλά και στους Νομούς Δράμας και Καβάλας. Την μικρότερη ποσοστιαία μεταβολή μεταξύ των νομών της περιφέρειας έχει ο Ν. Ροδόπης.

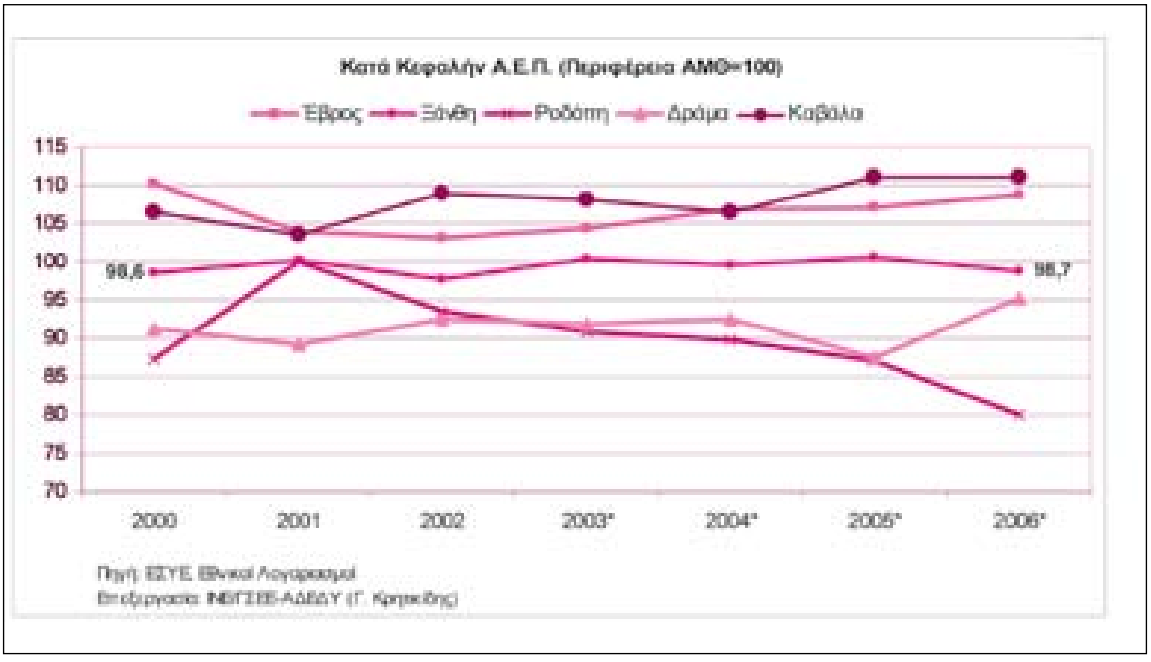
Τόσο η περιφέρεια ΑΜΘ όσο και οι νομοί που την απαρτίζουν, διαχρονικά υπολείπονται σημαντικά του μέσου της χώρας. Αυτή η υστέρηση έχει ως αποτέλεσμα το 2006 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας να αναλογεί λιγότερο από τα 2/3 του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας (65,0%). Μεταξύ των νομών της περιφέρειας ο Ν. Ξάνθης είναι ο μόνος που το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι παραπλήσιο με το αντίστοιχο της περιφέρειας.

Η συνεχής μείωση της αναλογίας του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας και των νομών ως προς το αντίστοιχο της χώρας, είναι εμφανής κυρίως στον Ν. Ροδόπης καθώς η αναλογία του την εξεταζόμενη περίοδο μειώθηκε κατά 11,4 μονάδες, (από 63,4% το 2000 σε 52,0% το 2006).

Οι μικρότερες ποσοστιαίες μεταβολές του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, έναντι της χώρας, ερμηνεύουν σε γενικές γραμμές και τον λόγο που συνεχίζουν να υστερούν τόσο η περιφέρεια όσο και οι νομοί, από το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας. Κατά συνέπεια η συνεχής μείωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ στο Ν. Ξάνθης οφείλεται σε μικρότερες ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές σε σχέση με τις μεταβολές στο σύνολο της χώρας.

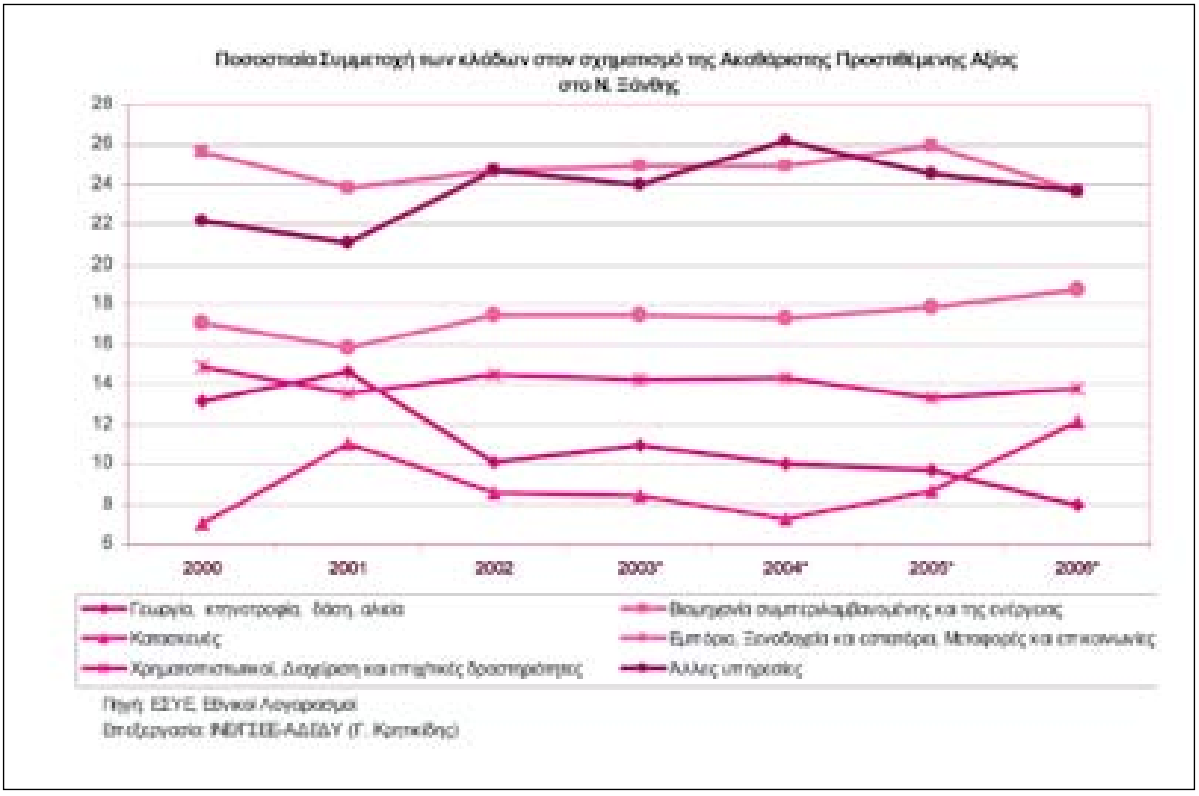
Παρόμοια είναι και η αποτύπωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ των νομών ως προς το αντίστοιχο της περιφέρειας, με μόνο τους νομούς Έβρου και Καβάλας να έχουν μεγαλύτερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ από αυτό της περιφέρειας.

Σταθερή παραμένει η αναλογία του κατά κεφαλήν ΑΕΠ στο Ν. Ξάνθης ως προς το αντίστοιχο ΑΕΠ της περιφέρειας σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, ενώ φθίνουσα είναι η πορεία κυρίως του κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Ν. Ροδόπης και εν μέρει του Ν. Έβρου, η πορεία του οποίου φαίνεται να ανακάμπτει μετά το 2003.

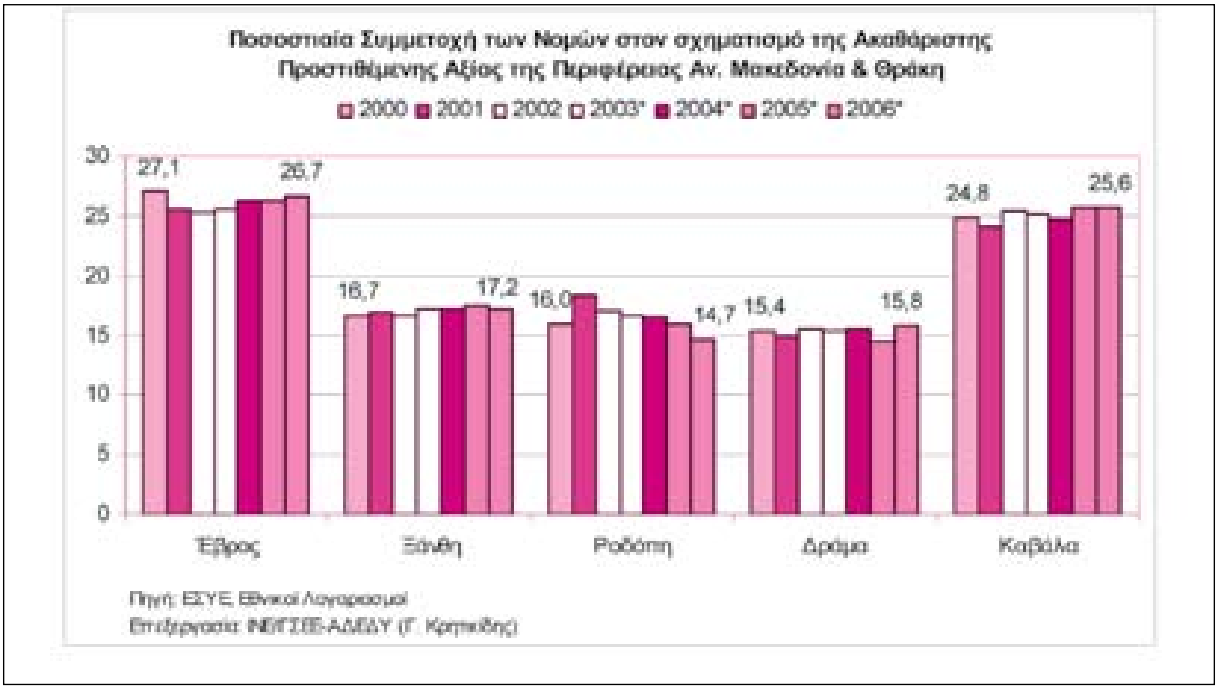
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΣΤΟ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΟ ΠΡΟΪΟΝ

Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, περίπου το ήμισυ της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (Α.Π.Α.) στον νομό παράγεται από τους ενοποιημένους κλάδους της Βιομηχανίας - Ενέργειας και τις Άλλες Υπηρεσίες. Περί το 1/5 παράγεται από τον ενοποιημένο κλάδο του Εμπορίου, Ξενοδοχείων, Μεταφορών & Επικοινωνιών. Σημαντικό μερίδιο στον σχηματισμό της ΑΠΑ έχουν οι ενοποιημένοι κλάδοι Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, Διαχείρισης και Επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και τέλος, το υπόλοιπο 1/5 παράγεται από τους κλάδους και της Γεωργίας, Κτηνοτροφίας κλπ. και των Κατασκευών.

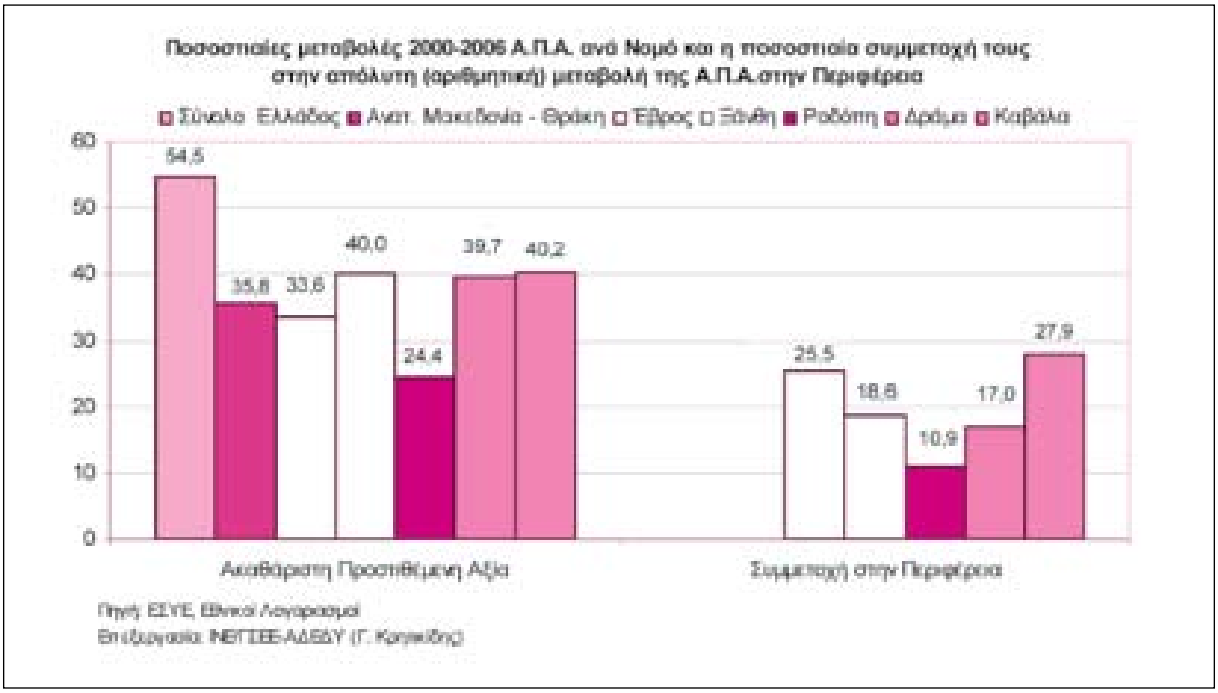
Η παραγόμενη Α.Π.Α. του Ν. Ξάνθης το 2006 συνεισφέρει (αντιστοιχεί) στο 17,2% της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας που παράγεται στην περιφέρεια.

Διαχρονικά, η συνεισφορά του των νομού στην ΑΠΑ της περιφέρειας παραμένει σταθερή με εξαίρεση την συνεισφορά του Ν. Ροδόπης όπου μειώθηκε κατά 1,3 ποσοστιαίες μονάδες.

Παρόλο που, μεταξύ 2000 και 2006 η ποσοστιαία αύξηση της Α.Π.Α. του νομού είναι σημαντική, εν τούτοις η συμμετοχή του στην αύξηση της Α.Π.Α. της Περιφέρειας δεν ξεπερνά το 1/5 της μεταβολής (40,0% και 18,6% αντίστοιχα).

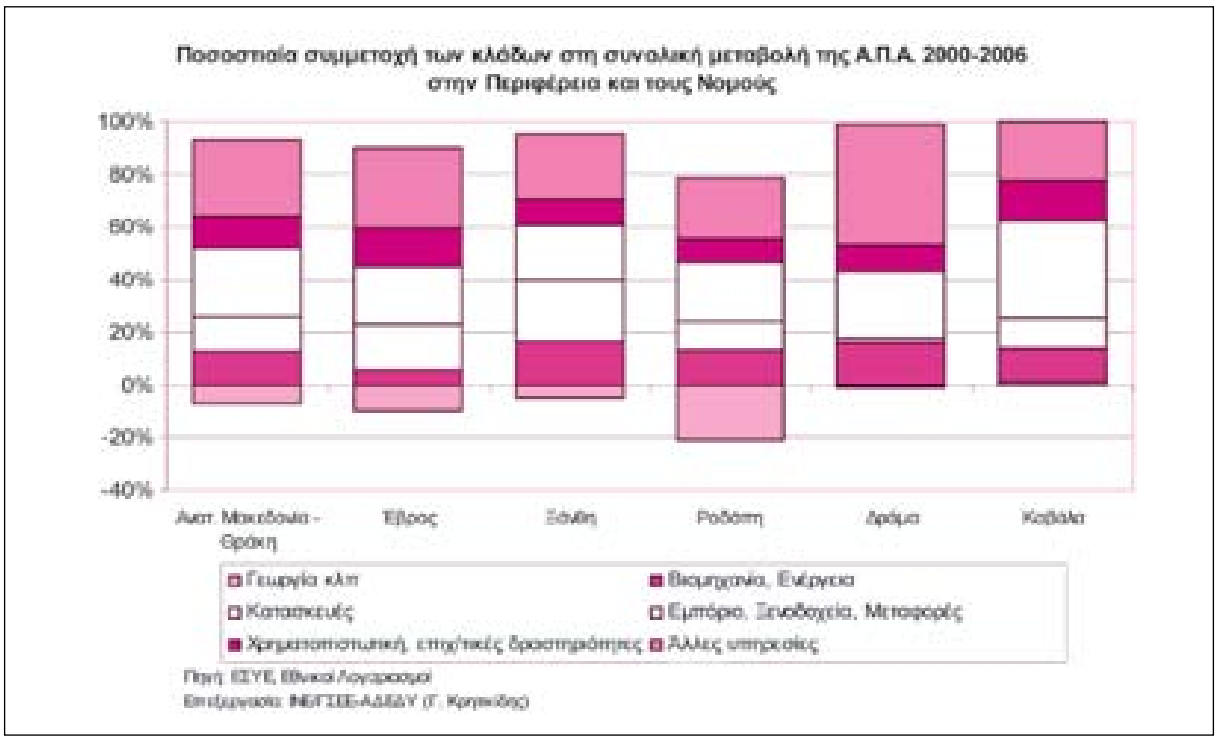
Τόσο στην περιφέρεια ΑΜΘ, όσο και στους νομούς, η ποσοστιαία μεταβολή της Α.Π.Α. υπολείπεται σημαντικά της αντίστοιχης ποσοστιαίας μεταβολής της χώρας.

Στην κατά κλάδο διαχρονική εξέταση της συμμετοχής του νομού, στη παραγόμενη Α.Π.Α. της Περιφέρειας (αντίστοιχα κατά κλάδο), ο ενοποιημένος κλάδος της Βιομηχανίας και της Ενέργειας, αν και μειώνεται, κατέχει σημαντικό μερίδιο. Επίσης, σημαντικό μερίδιο κατέχει και ο κλάδος των κατασκευών με αυξητική τάση, ενώ σταθερότητα διακρίνει τους υπόλοιπους κλάδους.

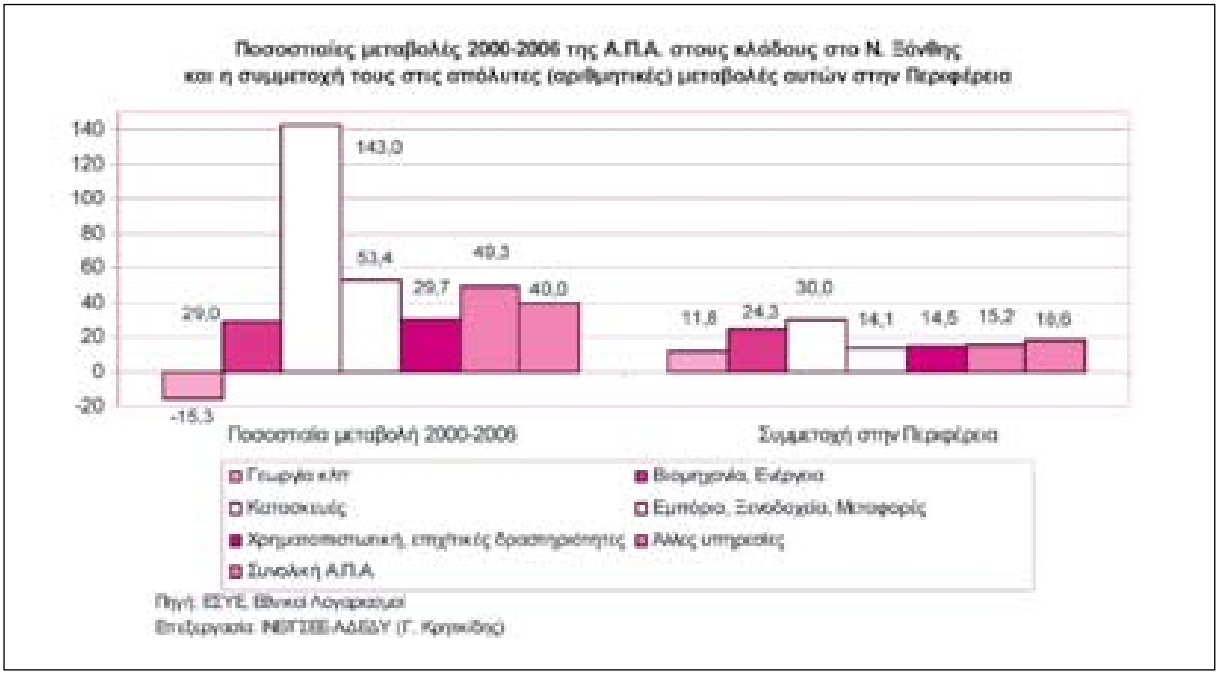

Την εντονότερη συμβολή, στην μεταβολή η οποία συντελέστηκε κατά την εξεταζόμενη περίοδο, στην κατά κλάδο Α.Π.Α. στο νομό, έχει ο κλάδος των Άλλων Υπηρεσιών και των Κατασκευών. Στους υπόλοιπους νομούς, αλλά και στην περιφέρεια εκτός από τον κλάδο των Άλλων Υπηρεσιών, σημαντικό ρόλο έχει ο ενοποιημένος κλάδος του Εμπορίου, Ξενοδοχείων, Μεταφορών & Επικοινωνιών.

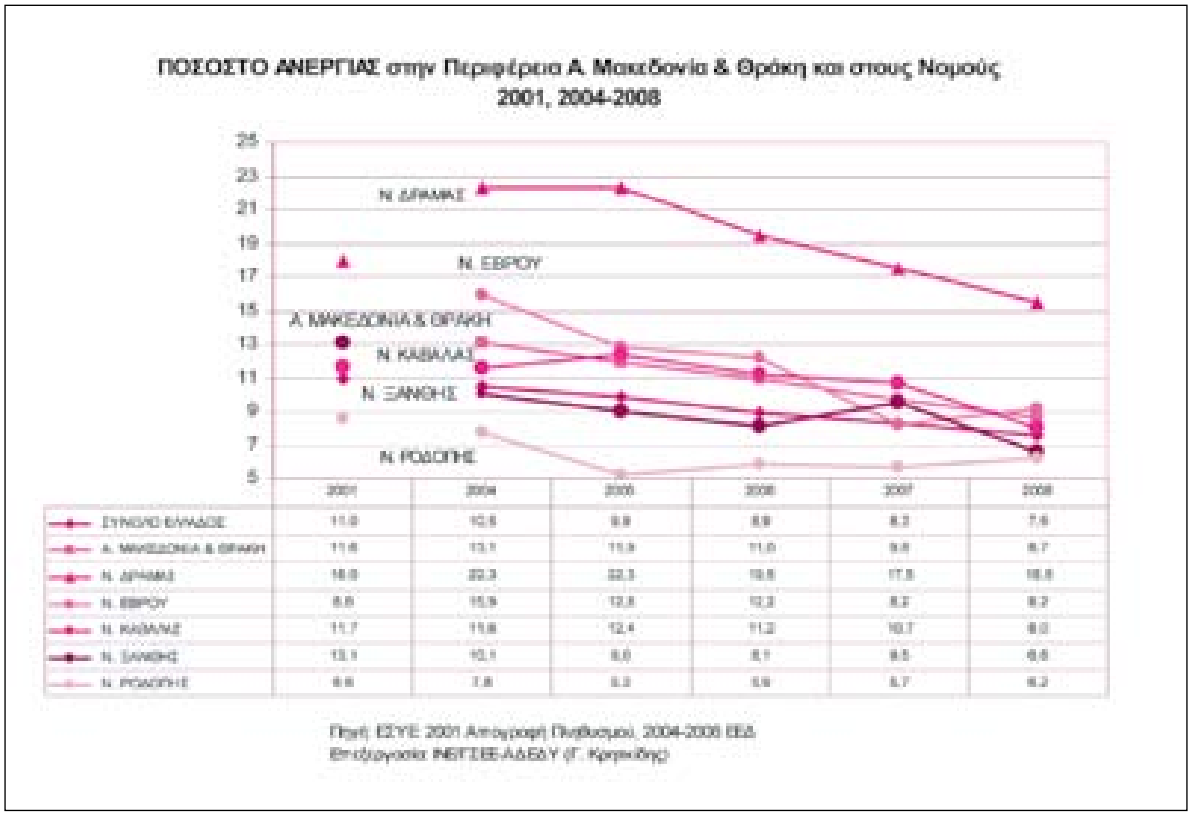
Όσον αφορά τις κατά κλάδο ποσοστιαίες μεταβολές της Α.Π.Α. που συντελέστηκαν στον Ν. Ξάνθης αυτή αυξήθηκε σημαντικά στον κλάδο των Κατασκευών, του Εμπορίου, Ξενοδοχείων & Μεταφορών και των Άλλων Υπηρεσιών.

Από τους εν λόγω κλάδους η συνεισφορά των κλάδων των Κατασκευών και της Βιομηχανίας & Ενέργειας υπερβαίνει την μέση συνεισφορά της συνολικής Α.Π.Α του νομού στις αντίστοιχες μεταβολές της Περιφέρειας (30,0% και 24,3% έναντι 18,6%).

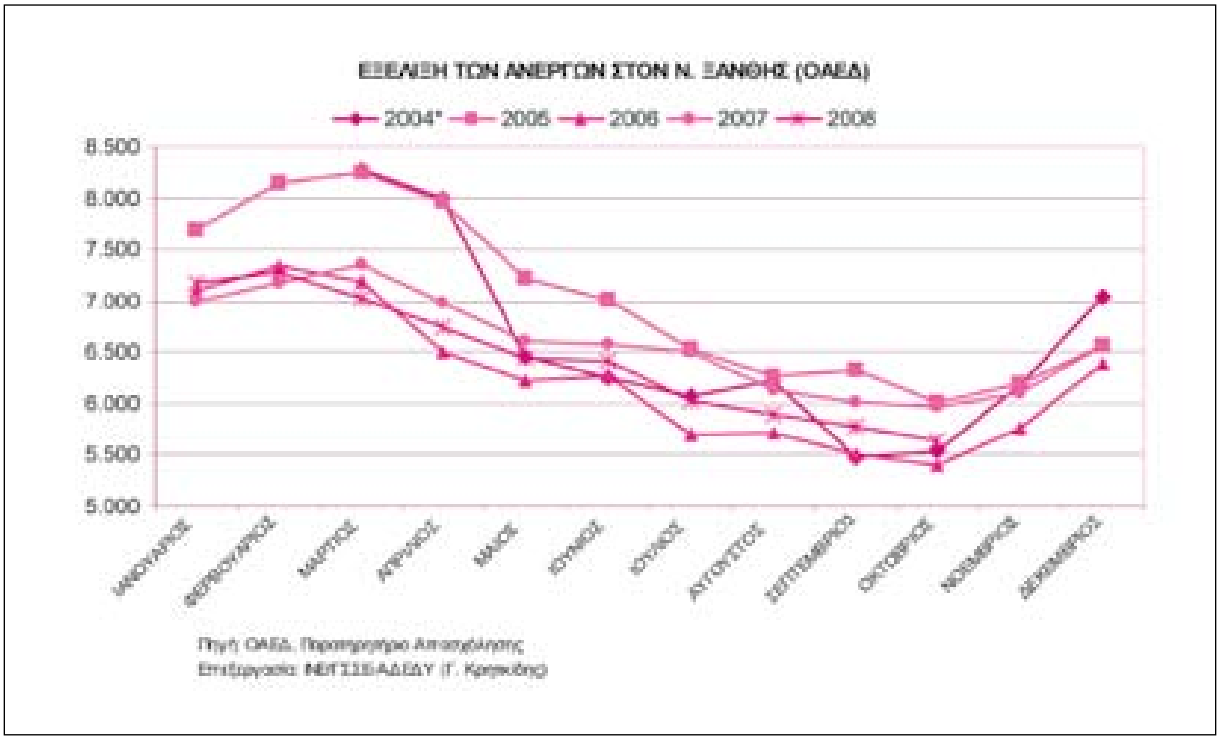

ΑΝΕΡΓΙΑ - ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Στην Απογραφή του Πληθυσμού το 2001, ο Ν. Ξάνθης παρουσίαζε το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας έναντι των υπολοίπων νομών της Περιφέρειας. Αντίθετα, το 2008, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της ΕΣΥΕ από την ΕΕΔ, ο νομός παρουσίαζε το δεύτερο μικρότερο ποσοστό ανεργίας έναντι των υπολοίπων νομών της Περιφέρειας.

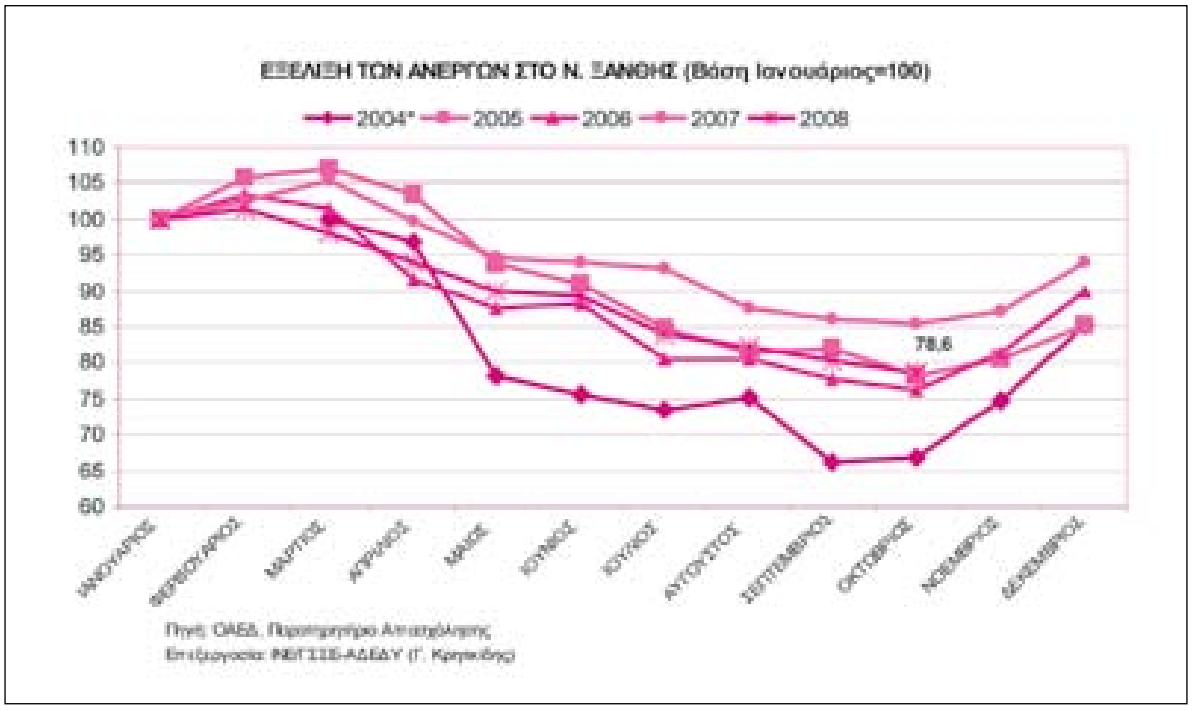

Σύμφωνα με τα μηνιαία στοιχεία του ΟΑΕΔ, ο αριθμός των ανέργων τον Οκτώβριο του 2008 στον νομό ανερχόταν περί τους 5.640 άνδρες και γυναίκες.

Διαχρονικά ο αριθμός των ανέργων μειώνεται κατά το 2ο και 3ο τρίμηνο του έτους, ενώ αυξάνεται το τελευταίο τρίμηνο. Όπως παρατηρούμε και από το διάγραμμα κατά τον τελευταίο μήνα του έτους, διαχρονικά, οι άνεργοι πλησιάζουν τους 6.500 άνδρες και γυναίκες.

Γενικά, οι άνεργοι στον Ν. Ξάνθης, κατά τον τελευταίο μήνα κάθε έτους αντιστοιχούν από το 85% μέχρι το 95% των ανέργων της αρχής (Ιανουάριο) κάθε έτους. Τον Οκτώβριο του 2008, οι άνεργοι στον νομό πλησιάζουν το 80% των ανέργων του Ιανουαρίου. Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, μπορούμε να υποθέσουμε ότι στο τέλος του 2008, ο αριθμός των ανέργων θα είχε διατηρηθεί στο επίπεδο του 90% των ανέργων του Ιανουαρίου.

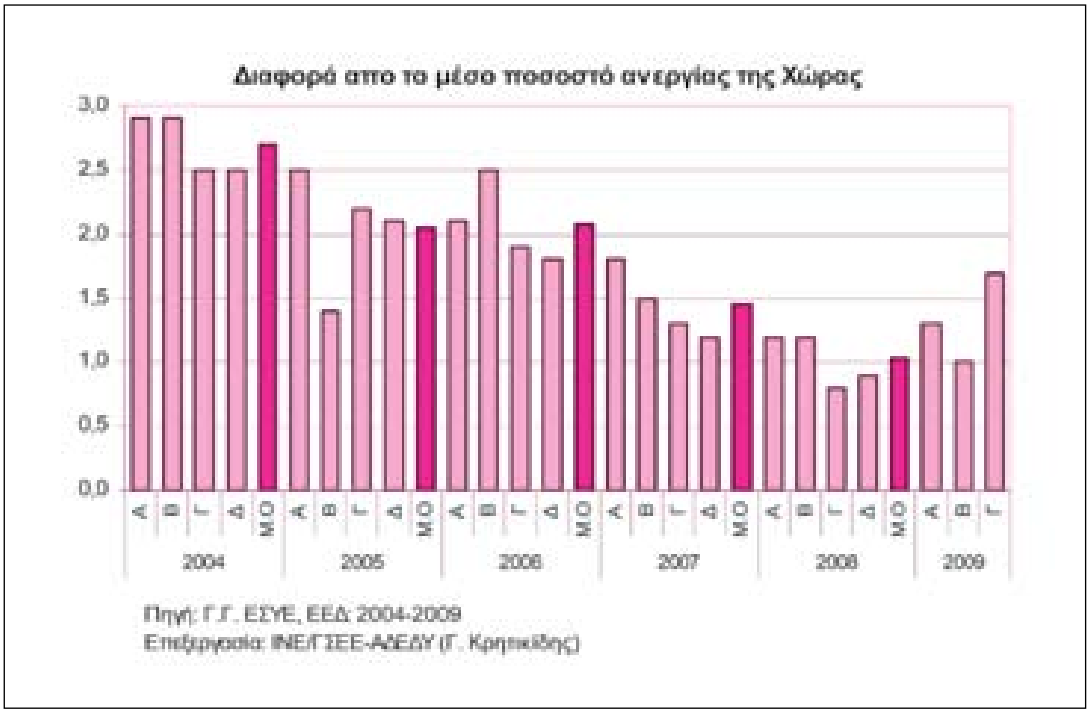

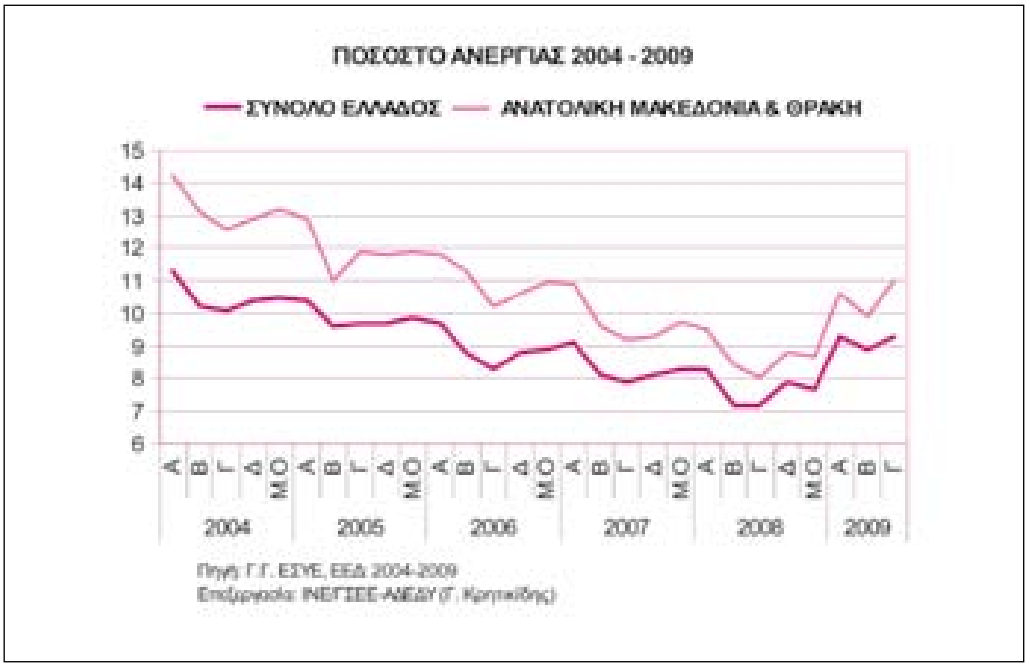
Από τον συνδυασμό των στοιχείων της ΕΣΥΕ και του ΟΑΕΔ για τον νομό, όπου έχουμε από τη μια μεριά την μείωση του ποσοστού ανεργίας και από την άλλη την σταθερότητα του αριθμού των ανέργων, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι:

Η συνύπαρξη των δύο αυτών μεγεθών οφείλεται σε μία μεγαλύτερη μείωση, έναντι αυτής των ανέργων, του εργατικού δυναμικού, δηλαδή, σε μεγαλύτερη μείωση της απασχόλησης στο νομό.

Όσον αφορά την περιφέρεια ΑΜΘ, το ποσοστό ανεργίας αν και βαίνει μειούμενο, σε σχέση με το 2004, εντούτοις διαχρονικά είναι μεγαλύτερο έναντι του μέσου ποσοστού της χώρας.

Επιπλέον, μετά το 3ο τρίμηνο του 2008 το ποσοστό ανεργίας έχει ανοδικές τάσεις, τόσο στην περιφέρεια όσο και στο σύνολο της χώρας.

Διαφορά απο το μέσο ποσοστό ανεργίας της Χώρας
3,0
2,5
2,0
1,5
1,0
0,5
0,0
Α Β Γ Δ ΜΟ
2004
2005
2006
2007
2008
2009
Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 2004-2009
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ 2004 - 2009
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
Α Β Γ Δ ΜΟ
2004
2005
2006
2007
2008
2009
Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 2004-2009
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Το 2009 Β΄ τρίμηνο, περί τα 2/3 (73%) των ανέργων της περιφέρειας ΑΜΘ (19.050 έναντι 25.950 άνδρες και γυναίκες), βρίσκονταν σε αστικές περιοχές και το υπόλοιπο 27% μοιράζεται στις ημιαστικές και τις αγροτικές περιοχές της περιφέρειας.

Αντίθετα περί το ήμισυ των απασχολούμενων της περιφέρειας (123.725 έναντι 235.570), εντοπίζεται σε αστικές περιοχές, το 1/3 στις αγροτικές περιοχές και το υπόλοιπο στις ημιαστικές περιοχές της περιφέρειας, (53%, 33% και 14%).

Η περιφέρεια χαρακτηρίζεται από την μεγάλη συμμετοχή της κατηγορίας των αυτοαπασχολούμενων και την μικρότερη συμμετοχή της μισθωτής απασχόλησης, (31,8% αυτοαπασχολούμενοι, 53,4% μισθωτοί, 7,0% εργοδότες και 7,8% συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη[1]),ενώ η απασχόληση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα στην περιφέρεια, αναλογεί στο 1/4 περίπου της συνολικής απασχόλησης.

Περίπου 2 στους 3 βοηθούς και πάνω από το ήμισυ των αυτοαπασχολούμενων (63% και 56 % αντίστοιχα) είναι στις αγροτικές περιοχές, ενώ τα 2/3 των μισθωτών (66%) είναι στις αστικές περιοχές της περιφέρειας.

Περί το 32% των απασχολούμενων έχει χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο (Δημοτικό και κάτω), το 40% έχει Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το υπόλοιπο 28% έχει τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Το 65% των απασχολούμενων με χαμηλά εκπαιδευτικά προσόντα είναι στις αγροτικές περιοχές της περιφέρειας, ενώ στις αστικές περιοχές βρίσκεται, ως επί το πλείστον συγκεντρωμένο το μεγαλύτερο ποσοστό όσων έχουν τελειώσει τριτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (83% και 58% αντίστοιχα).

Η απασχόληση στην περιφέρεια συγκεντρώνεται σε 9 διψήφιους κλάδους οι οποίοι συγκεντρώνουν το 77% των απασχολούμενων.

Περίπου 1 στους 4 απασχολούμενους εργάζεται στον κλάδο (01) Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες, ενώ 1 στους 10 απασχολούμενους αναλογεί στους κλάδους (47 & 84) Λιανικού Εμπορίου και Δημόσιας Διοίκησης & Άμυνας. Με μικρότερη αναλογία που κυμαίνεται στο 6,8% των απασχολούμενων, έχουν οι κλάδοι (41-43, & 85) Κατασκευών και Εκπαίδευσης. Τέλος, ακολουθεί ο κλάδος (56) Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης με 5,42% και ακολουθούν οι κλάδοι: (86) Δραστηριότητες άσκησης ιατρικών και οδοντιατρικών επαγγελμάτων 3,0%, (10) Βιομηχανία τροφίμων 2,4%, (49) Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών 2,17% και (45) Χονδρικό και λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων 2,0%.

Από τους 74 διψήφιους κλάδους που συναντώνται το 2009 στην απασχόληση της περιφέρειας, σε σχέση με το 2008, αυξήθηκε η απασχόληση στους 29 από αυτούς κατά 25.000 άτομα και μειώθηκε στους υπόλοιπους 45 κατά 25.600 άτομα.

1 Στο σύνολο της χώρας το 2009, το 64,5% των απασχολούμενων είναι μισθωτοί, περί το 1/5 είναι αυτοαπασχολούμενοι (21,2%), το 8,5% είναι εργοδότες και το υπόλοιπο 5,8% εργάζονται ως συμβοηθούντα και μη αμειβόμενα μέλη. Η απασχόληση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα αναλογεί στο 22,4% του συνόλου των απασχολούμενων και στο 34,4% του συνόλου των μισθωτών.

Από τους διψήφιους κλάδους όπου μειώθηκε η απασχόληση στην περιφέρεια, ξεχωρίζουν οι κλάδοι της Βιομηχανίας τροφίμων, της Αλιείας, της Παραγωγής Κλωστοϋφαντουργικών υλών, της Κατασκευής προϊόντων από καουτσούκ, του Χονδρικού εμπορίου, των Κατασκευών, των Νομικών και λογιστικών δραστηριοτήτων, των Άλλων δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών.

Από τους διψήφιους κλάδους όπου αυξήθηκε η απασχόληση στην περιφέρεια, σχεδόν το ήμισυ της εν λόγω μεταβολής προέρχεται από την αύξηση σε 2 μόνο κλάδους οι οποίοι αυξήθηκαν κατά 11.640 άτομα, το (47) Λιανικό Εμπόριο και (01) Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες.

2ψήφιοι Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας 2009	*Απασχόληση*	*%*
01 Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	59.476	**25,25**
47 Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων	27.206	**11,55**
84 Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	27.120	**11,51**
85 Εκπαίδευση	16.331	6,93
41 Κατασκευή κτιρίων	7.270	3,09
42 Έργα πολιτικού μηχανικού	2.268	0,96
43 Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	6.579	2,79
56 Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	12.768	5,42
86 Δραστηριότητες άσκησης ιατρικών και οδοντιατρικών επαγγελμάτων	7.017	2,98
10 Βιομηχανία τροφίμων	5.653	2,40
49 Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	5.104	2,17
45 Χονδρικό και λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	4.763	2,02
Σύνολο Απασχολούμενων στους παραπάνω 2ψήφιους κλάδους	***181.555***	***77,07***
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΜΘ	**235.570**	**100,00**

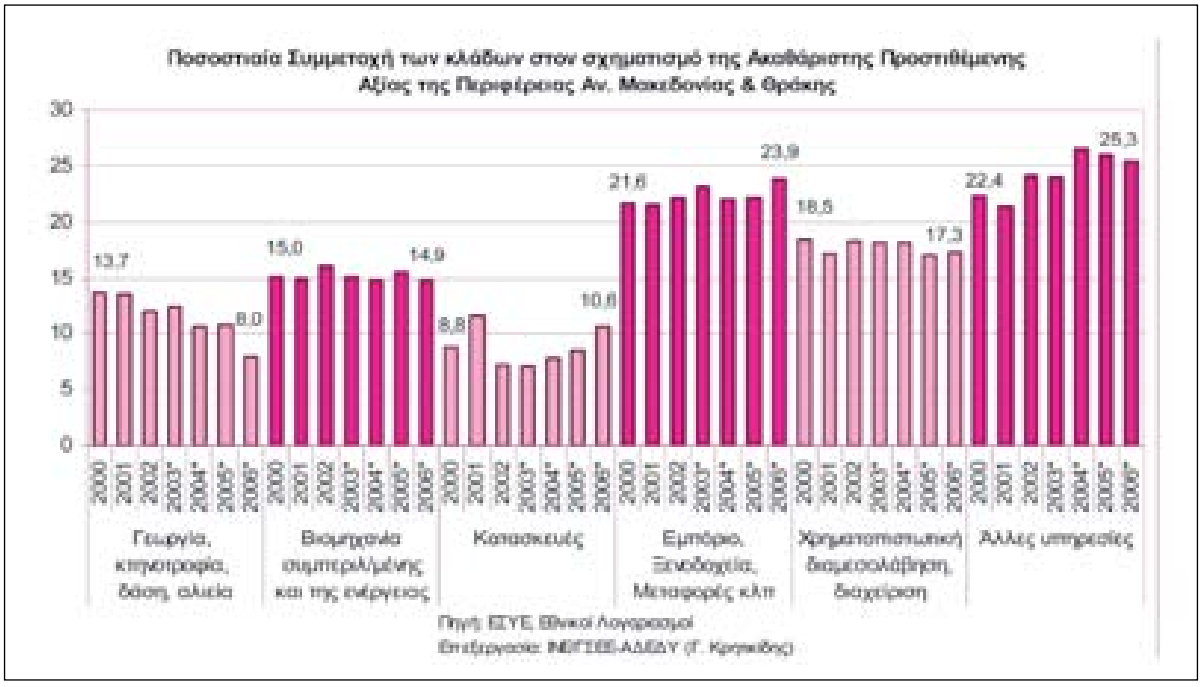
Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2009 Β΄ τριμήνου

2ψήφιοι Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας Κυριότερες Μεταβολές 2008-09	*Απασχόληση*	*%*
03 Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	-1.223	-79%
10 Βιομηχανία τροφίμων	-2.181	-28%
13 Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	-1.350	-92%
22 Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	-1.318	-62%
43 Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	-3.417	-34%
46 Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκινήτων οχημάτων	-3.666	-48%
69 Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	-1.137	-27%
86 Δραστηριότητες άσκησης ιατρικών και οδοντιατρικών επαγγελμάτων	-1.049	-13%
96 Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	-1.145	-34%
01 Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	*5.297*	*9,8%*
47 Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων	*6.340*	*30,4%*

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Έρευνες Εργατικού Δυναμικού 2008 & 2009 Β΄ τριμήνου

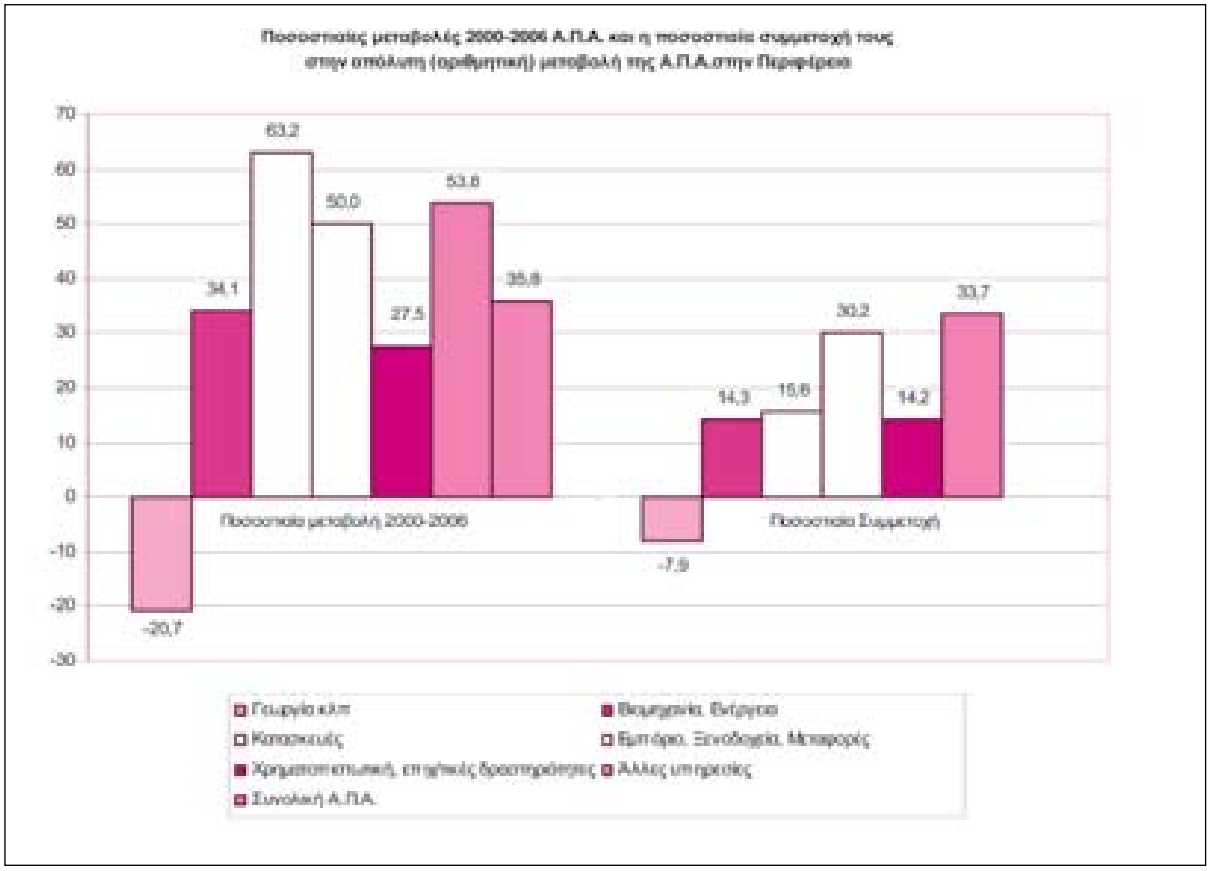
Κατά την περίοδο 2000-2006 η ποσοστιαία συμμετοχή των ενοποιημένων κλάδων του Εμπορίου - Ξενοδοχείων & Μεταφορών, των Κατασκευών και των Άλλων Υπηρεσιών αυξάνεται.

Από τους υπόλοιπους τρεις κλάδους, φθίνουσα είναι η τάση της συμμετοχής παρουσιάζουν οι κλάδοι της Γεωργίας - Κτηνοτροφίας κλπ. και των Χρηματοπιστωτικών ενώ αμετάβλητος είναι ο ενοποιημένος κλάδος της Βιομηχανίας & της Ενέργειας.

Επίσης, την εξεταζόμενη περίοδο και οι ποσοστιαίες μεταβολές που συντελέστηκαν στην Α.Π.Α. της περιφέρειας είναι σημαντικές σε όλους τους κλάδους με εξαίρεση αυτόν της Γεωργίας - Κτηνοτροφίας κλπ.

Ειδικότερα ο κλάδος των Κατασκευών αύξησε κατά 60% την παραγόμενη Α.Π.Α. σε σχέση με το 2000, και πάνω από το ήμισυ οι ενοποιημένοι κλάδοι του Εμπορίου, Ξενοδοχείων και Μεταφορών, καθώς και ο κλάδος των Άλλων Υπηρεσιών.

Ως προς την ποσοστιαία συμμετοχή των κλάδων στην μεταβολή της συνολικής Α.Π.Α. της περιφέρειας το 65% οφείλεται στις μεταβολές του ενοποιημένου κλάδου των Άλλων δραστηριοτήτων και του Εμπορίου, Ξενοδοχείων και Μεταφορών.

Τα Δεδομένα - Το Παρόν

Ν. Ξάνθης:

Συνδυάζοντας:

- τη φθίνουσα πορεία της Α.Π.Α που παράγεται σε ορισμένους κλάδους στον νομό (ως ποσοστό επί της συνολικής Α.Π.Α.),
- την μικρότερη αύξηση του κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. του νομού, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι κλάδοι οι οποίοι αντιμετωπίζουν κυρίως πρόβλημα είναι αυτοί της Γεωργίας, Κτηνοτροφίας κλπ και των Χρηματοπιστωτικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Περιφέρεια Ανατολική Μακεδονία Θράκη:

Συνδυάζοντας:

- την αύξηση της Α.Π.Α που παράγεται σε όλους τους κλάδους, με εξαίρεση την Γεωργία - Κτηνοτροφία,
- την αύξηση του κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. της περιφέρειας, που όμως σε σχέση με το αντίστοιχο της χώρας, μειώθηκε κατά 7,6 μονάδες σε σχέση με το 2000 και αναλογεί πλέον στο 65% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας,
- την διατήρηση ενός υψηλού μέσου ποσοστού ανεργίας που είναι: α) μεγαλύτερο του μέσου ποσοστού της χώρας και β) από τα υψηλότερα μεταξύ των 13 περιφερειών της χώρας,
- την απασχόληση στον κλάδο των Κατασκευών η οποία μειώνεται σε σχέση με το 2008 κατά το 1/3,
- την απασχόληση στον Πρωτογενή τομέα η οποία αυξάνεται σε σχέση με το 2008,
- τον κλάδο (13) Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών ο οποίος μειώνεται στο σύνολό του σχεδόν (92%),
- τον κλάδο (10) της Βιομηχανίας τροφίμων, σε σχέση με το 2008 ο οποίος υπόκειται σε μείωση πάνω από το 1/4 των απασχολούμενων του 2008 (2.180 άτομα ή 28%),
- την μείωση κατά το ήμισυ σχεδόν του κλάδου (46) του Χονδρικού Εμπορίου (3.670 άτομα και 48%).
- το γεγονός ότι ένα σημαντικό μέρος του παραγωγικού δυναμικού της περιφέρειας είναι στις αγροτικές και τις ημιαστικές περιοχές έχοντας χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο (25%).
- το γεγονός ότι η περιφέρεια διαθέτει επαγγέλματα με υψηλή συχνότητα σε τεχνίτες, υπαλλήλους και ειδικευμένους γεωργούς μέσης και χαμηλής ειδίκευσης στους σημαντικότερους κλάδους,
- το γεγονός ότι επαγγέλματα με υψηλή ειδίκευση εντοπίζονται στους κλάδους της Δημόσιας διοίκησης κλπ, στην Εκπαίδευση και την Υγεία και κοινωνική μέριμνα.

Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι κλάδοι οι οποίοι αντιμετωπίζουν κυρίως πρόβλημα είναι αυτοί της Γεωργίας, Κτηνοτροφίας κλπ, Βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών και των Κατασκευών.

Το μεσο–πρόθεσμο μέλλον της Περιφέρειας

Το ερώτημα που προκύπτει είναι. Ποιο θα είναι το παραγωγικό και αναπτυξιακό μέλλον της συγκεκριμένης περιφέρειας και του νομού, ιδιαίτερα μάλιστα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και ύφεσης του άμεσου (Ελλάδα) και ευρύτερου (Ευρωπαϊκή Ένωση - διεθνής οικονομία) κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος.

Στο ερώτημα αυτό η απάντηση είναι η μελέτη προτείνει ότι «στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, ο σχεδιασμός δημόσιων πολιτικών και ο προγραμματισμός των δράσεων για την υλοποίησή τους, πρέπει να συνδέεται με τη δομή και τη διάρθρωση του παραγωγικού συστήματος της συγκεκριμένης περιφέρειας», προκειμένου «μέσα από την βελτίωση του πλέγματος των αλληλεξαρτήσεων των κρίσιμων κλάδων (Γεωργία - Μεταποίηση - Τουρισμός) να δημιουργηθεί μία εσωτερική δυναμική βέλτιστης οικονομικά και κοινωνικά απόδοσης».

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας

Υιοθετώντας τη στρατηγική της αναπτυξιακής πρότασης της μελέτης (σύνδεση των δημόσιων πολιτικών με τον χαρακτήρα και τη διάρθρωση του παραγωγικού συστήματος της περιφέρειας, βελτίωση του πλέγματος των αλληλεξαρτήσεων των κρίσιμων κλάδων), **ιχνηλατούμε** την μεταμόρφωση του παραγωγικού συστήματος των αναπτυξιακών «μονοκαλλιεργειών» (Τουρισμός - Γεωργία) με την ανάπτυξη συνεργιών και συμπληρωματικότητας μεταξύ πολλών κλάδων παραγωγής καθώς και με τη διεθνή αγορά, την πρόσβαση στην οποία εξασφαλίζουν τα Δίκτυα (οδικά → Εγνατία - Ιονία οδός) τηλεπικοινωνιακά και η βελτίωση του επιπέδου της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας (Ποιότητα - Τιμή).

Το αναπτυξιακό εργαλείο, που θα υλοποιήσει αυτόν τον στόχο είναι τα clusters (ολοκληρωμένα συμπλέγματα δραστηριοτήτων), σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μεταμορφώνοντας την παραγωγική στασιμότητα σε δυναμικούς πόλους ανάπτυξης - καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας.

Η περιφέρεια σχεδιάζει (Αναπτυξιακός χαρακτήρας των περιφερειών) και οι τοπικές αρχές (Νομαρχία) προγραμματίζουν και σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις υλοποιούν τις συγκεκριμένες δράσεις των τοπικών παραγωγικών συστημάτων (σχέσεις κάθετες - οριζόντιες) και προωθούν την συνεργασία των επιχειρήσεων, την καινοτομική υποστήριξη με εργαστήρια έρευνας και εκπαίδευσης, την υποστήριξη της διεθνοποίησης της παραγωγής και την δημιουργία αναπτυξιακών υποδομών και δικτύων.

Η χρηματοδότηση υλοποίησης των τοπικών παραγωγικών συστημάτων προέρχεται από τις δημόσιες επενδύσεις (εθνικούς πόρους) και από τους ευρωπαϊκούς πόρους (ΕΣΠΑ: Ενιαίο Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς) κατά την περίοδο μέχρι το 2013 ή το 2015, σ' ένα όμως **νέο προσανατολισμό** των δράσεων που περιλαμβάνονται στο ΕΣΠΑ (είτε αφορούν την επιχειρηματικότητα και το επιχειρηματικό περιβάλλον, είτε αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό, την κοινωνίας της γνώσης και την καινοτομία, είτε αφορούν την απασχόληση και την κοι-

νωνική συνοχή, είτε αφορούν το θεσμικό πλαίσιο), στην κατεύθυνση μίας ολοκληρωμένης προσέγγισης της περιφερειακής βιώσιμης ανάπτυξης και όχι μίας επιδοματικής επιχορήγησης των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια. Στο ΙΝΕ έχουμε επεξεργασθεί τον χαρακτήρα και το περιεχόμενο αυτού του νέου προσανατολισμού του ΣΠΑ της 4ης Προγραμματικής Περιόδου.

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ν. Ξάνθης

Ένα ολοκληρωμένο περιφερειακά προσανατολισμό που αποτελεί, στις σημερινές συνθήκες της διεθνούς και ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, τον αναπτυξιακό μονόδρομο για το παραγωγικό, εργασιακό και κοινωνικό μέλλον των περιφερειών στην χώρα μας, ως νέα ποιοτική ατμομηχανή της ανάπτυξης, με σχεδιασμό, εξειδίκευση πολιτικών με την υιοθέτηση σαφών στόχων και χρονοδιαγραμμάτων, συντονισμό - συνέργια - συμπληρωματικότητα - διεθνοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και πολιτικών, καθώς και με θεσμοποίηση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, σε σχέση με τους επιλεγμένους στόχους.

Επομένως, για μια ενεργητική στρατηγική ανάπτυξης του τοπικού συστήματος παραγωγής οφείλεται να προσδιορισθούν (ποσοτικά και ποιοτικά) οι δραστηριότητες που θα συμβάλουν στην βελτίωση του επιπέδου των μεγεθών: της παραγωγικότητας της εργασίας, της μεγαλύτερης συμμετοχής στην αγορά εργασίας και το χαμηλό ποσοστό ανεργίας καθώς και το υψηλότερο ποσοστό των εργασίμων ηλικιών στο συνολικό πληθυσμό, καθώς οδηγούν σε υψηλότερο προϊόν ανά κάτοικο.

Κατά συνέπεια, στα πλαίσια μιας στρατηγικής ανάπτυξης στην κατεύθυνση των "πόλων ανταγωνιστικότητας" (παραγωγικές δραστηριότητες, που επιτρέπουν όχι μόνο την αξιοποίηση του εγκαταστημένου παραγωγικού ιστού και ανθρώπινου δυναμικού, αλλά προκαλούν την επέκτασή του σε νέες παραγωγικές δραστηριότητες) θα πρέπει να απαντηθούν ορισμένα βασικά ερωτήματα, όπως:

α) Ποιες παραγωγικές δραστηριότητες είναι απαραίτητες στο νομό, στην κατεύθυνση ενίσχυσης των διατομεακών και διακλαδικών σχέσεων;

β) Ποια χαρακτηριστικά του παραγωγικού συστήματος και του "τοπικού κεφαλαίου" (εργατικό δυναμικό, επίπεδο εκπαίδευσης, γνώση, υποδομές, τοπικά δίκτυα επιχειρήσεων, τοπική διακυβέρνηση κλπ) θα μπορούσαν να συμβάλουν στην διαμόρφωση "πόλων ανταγωνιστικότητας" στο νομό;

Η στρατηγική αυτή ευνοεί την υιοθέτηση μιας πολιτικής ενδογενούς ανάπτυξης, η οποία θα βασίζεται στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και στην οργάνωση των επιχειρήσεων σε τοπικά δίκτυα παραγωγικών δραστηριοτήτων (clusters).

Σε αυτό συμβάλει το μοντέλο των ολοκληρωμένων συμπλεγμάτων δραστηριοτήτων (αγροτο-βιομηχανικό σύμπλεγμα παραγωγής, αγροτο-τουριστικό σύμπλεγμα παραγωγής), το οποίο βασίζεται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που οργανώνονται "σε παραγωγικές συνοικίες" στη βάση της συνεργασίας, της άμιλλας και προσαρμόζονται ταχύτερα στις αλλαγές της καταναλωτικής ζήτησης, στις προτιμήσεις των σύγχρονων καταναλωτών, αλλά και στις

ειδικές γνώσεις της εργασιακής δύναμης, αντισταθμίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την έλλειψη οικονομιών κλίμακας και συγκέντρωσης-συγκεντροποίησης που ιδιαίτερα τις χαρακτηρίζει[2].

Αντί Επιλόγου

Είναι προφανές, ότι οι οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας απαιτούν τη λήψη μέτρων άμεσης απόδοσης για τη βραχυπρόθεσμη στήριξη της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και την προστασία της απασχόλησης, με την αποτροπή των απολύσεων σε συνθήκες οικονομικής κρίσης στη χώρα μας.

Όμως παράλληλα, οι οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας, από την οπτική, εκτός των άλλων, και των μελλοντικών γενεών, προϋποθέτουν τη διαμόρφωση ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος με μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους.

Η αποτυχημένη διαχείριση της παγκοσμιοποίησης που βασίστηκε στην κυριαρχία της χρηματοπιστωτικής σφαίρας και την απορύθμιση των αγορών, πρέπει προφανώς να αντικατασταθεί από μια νέα στρατηγική που περιλαμβάνει την ενεργοποίηση του κράτους στον τομέα της τραπεζικής πίστης, την αποκατάσταση του κεντρικού ρόλου των επιχειρήσεων και οργανισμών δημοσίου συμφέροντος και την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των θεσμών κοινωνικής προστασίας και προστασίας της εργασίας.

Αλλά αυτή η αλλαγή προσανατολισμού δεν αρκεί. Η προσέγγιση της οικονομικής ανάπτυξης από τη σκοπιά της συνεχούς συσσώρευσης παραγωγικού δυναμικού πρέπει να εγκαταλειφθεί και να στραφούν οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιλογές προς την υποταγή των οικονομικών δραστηριοτήτων σε νέες επιλογές που εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα της ανάπτυξης, δηλαδή την επιβίωση των ανθρώπινων κοινωνιών και του πλανήτη.

Απαιτείται να υλοποιηθούν επιλογές ενταγμένες στο νέο αναπτυξιακό πρότυπο με χαρακτήρα και ρόλο μίας νέας ποιοτικής ατμομηχανής της ανάπτυξης, που αφορά την άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής, την προστασία των φυσικών πόρων, την διείσδυση της έρευνας της γνώσης, της καινοτομίας και της εκπαίδευσης στην παραγωγική διαδικασία με οργανωτικό-λειτουργικό μοχλό τα ολοκληρωμένα συμπλέγματα δραστηριοτήτων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οτιδήποτε άλλο σήμερα και στο μεσο-μακροπρόθεσμο μέλλον αποτελεί παρελθόν, περιθωριοποίηση και παραγωγικό αποκλεισμό από την διεθνή οικονομία. Ο πολίτης του 21ου αιώνα δεν μπορεί να βλέπει, όπως ο πολίτης του 18ου αιώνα, όπως λέει ο Α. Smith στον Πλούτο Εθνών, την βελτίωση του επιπέδου ευημερίας του να συναρτάται με την καταστροφή της φύσης και την επιδείνωση των συνθηκών του φυσικού περιβάλλοντος. Αυτό σημαίνει Ανάπτυξη με Προστασία του ευρύτερου παραγωγικού, κοινωνικού, εργασιακού και φυσικού περιβάλλοντος.

2 Η. Ιωακείμογλου - Γ. Ευσταθόπουλος: ο Τομέας των Υπηρεσιών, η Ανταγωνιστικότητα και η Απασχόληση, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, Αθήνα 2004, σελ. 95 κεπ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Boudeville J., 1996, Problems of Regional Economic Planning, UK
- Ιωακείμογλου Η. & Ευσταθόπουλος Γ. 2004, Ο Τομέας των Υπηρεσιών, η Ανταγωνιστικότητα και η Απασχόληση, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, Αθήνα.
- ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, 2003, Ετήσια Έκθεση: Η ελληνική οικονομία & η απασχόληση, Αθήνα.
- Καράκος Α. & Κουτρουμανίδης Θ., 1998, Περιφερειακή διάρθρωση του τομέα των Υπηρεσιών στη Βόρεια Ελλάδα, στο ΤΟΠΟΣ - Επιθεώρηση Αστικών & Περιφερειακών Μελετών, 14/98
- Κανελλόπουλος, Κ. Ν., Εκθέσεις 10 Κ.Ε.Π.Ε., 1994, Ανθρώπινοι Πόροι: Πληθυσμός, αγορά εργασίας, εκπαίδευση, Αθήνα.
- Πάντειο Πανεπιστήμιο, 1994, Διερεύνηση των αναγκών Τεχνικής - Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε Τοπικό επίπεδο, Τ.Ε.Δ.Κ.Α, Αθήνα.
- Διήμερο Ελληνογαλλικής Συνεργασίας Τ.Ε.Δ.Κ.Α, 1994, Τοπική Ανάπτυξη και Επιμόρφωση, Αθήνα.
- Παπαδασκαλόπουλος Α., Κόνσολας Ν., Πλασκοβίτης Η., 1999, Η Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτική στην Ελλάδα, Ι.Π.Α. Αθήνα.
- Παπαδασκαλόπουλος Α., 1990, Βασικές Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης, Παπαζήσης, Αθήνα.
- Παπαδασκαλόπουλος Α., 1995, Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης, Παπαζήσης, Αθήνα.
- Παπαδασκαλόπουλος Α., 2004, Περιφερειακός Προγραμματισμός, Παπαζήσης, Αθήνα.
- Σακέλης, Γ., 1993, Πληθυσμός και Εργατικό Δυναμικό στην Ελλάδα - Μορφολογία και Διαχρονικές Εξελίξεις, Γαβριηλίδης, Αθήνα.
- Σκούτζος Θ., (1993), Περιφερειακή Οικονομική Ανάλυση και Πολιτική, Αθήνα: Α. Σταμούλη.
- Ψυχοπαίδης Κ. & Γετίμης Π., 1989, Ρυθμίσεις τοπικών προβλημάτων, ΙΜΕ, Αθήνα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. **Κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε ευρώ €, Περιφέρειες και νομοί 2000-2006**

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003*	2004*	2005*	2006*
Σύνολο Ελλάδος	**12.483**	**13.372**	**14.254**	**15.642**	**16.798**	**17.594**	**18.878**
Αν. Μακεδονία - Θράκη	**9.059**	**9.799**	**9.866**	**10.710**	**11.365**	**11.963**	**12.265**
Έβρος	9.992	10.190	10.169	11.175	12.135	12.820	13.337
Ξάνθη	***8.928***	***9.809***	***9.643***	***10.752***	***11.329***	***12.036***	***12.103***
Ροδόπη	7.912	9.807	9.219	9.734	10.204	10.422	9.808
Δράμα	8.267	8.732	9.117	9.833	10.514	10.462	11.688
Καβάλα	9.641	10.144	10.759	11.591	12.106	13.293	13.609

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Εθνικοί Λογαριασμοί
** Προσωρινά στοιχεία*

Πίνακας 2. **Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά περιφέρεια, νομό και κλάδο 2000-2006,** (Σε εκατομμύρια ευρώ, σε τρέχουσες τιμές.)

Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, αλιεία

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003*	2004*	2005*	2006*
Σύνολο Ελλάδος	7.933	8.260	8.184	8.448	8.223	8.602	7.272
Αν. Μακεδονία - Θράκη	665	709	638	723	660	705	528
Έβρος	181	191	167	200	173	194	129
Ξάνθη	***106***	***131***	***90***	***110***	***107***	***110***	***90***
Ροδόπη	155	147	140	161	146	149	85
Δράμα	100	112	114	120	113	118	98
Καβάλα	122	129	127	133	122	134	126

Βιομηχανία συμπεριλαμβανομένης και της ενέργειας

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003*	2004*	2005*	2006*
Σύνολο Ελλάδος	16.754	17.058	18.537	19.326	21.401	23.731	24.753
Αν. Μακεδονία - Θράκη	729	779	855	875	919	1.009	978
Έβρος	151	151	157	167	160	184	183
Ξάνθη	***208***	***213***	***219***	***249***	***266***	***295***	***268***
Ροδόπη	100	122	148	141	150	150	144
Δράμα	75	90	109	116	129	132	124
Καβάλα	196	204	222	201	214	248	259

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Εθνικοί Λογαριασμοί
** Προσωρινά στοιχεία*

Κατασκευές

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003*	2004*	2005*	2006*
Σύνολο Ελλάδος	8.470	10.528	8.577	10.045	11.028	10.549	12.429
Αν. Μακεδονία - Θράκη	427	606	385	416	487	550	697
Έβρος	159	162	90	102	162	197	252
Ξάνθη	***57***	***98***	***76***	***84***	***77***	***99***	***138***
Ροδόπη	64	202	94	84	93	85	100
Δράμα	70	67	53	58	61	59	76
Καβάλα	76	77	72	88	94	110	132

Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και ειδών οικιακής χρήσης, ξενοδοχεία και εστιατόρια, μεταφορές και επικοινωνίες

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003*	2004*	2005*	2006*
Σύνολο Ελλάδος	36.264	40.049	44.620	51.940	55.278	57.806	62.592
Αν. Μακεδονία - Θράκη	1.047	1.124	1.182	1.346	1.366	1.446	1.571
Έβρος	291	298	316	349	366	375	412
Ξάνθη	***138***	***141***	***155***	***175***	***185***	***203***	***212***
Ροδόπη	143	160	163	189	192	195	217
Δράμα	159	176	181	204	198	222	236
Καβάλα	315	350	366	430	425	451	494

Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και επιχειρηματικές δραστηριότητες

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003*	2004*	2005*	2006*
Σύνολο Ελλάδος	24.794	25.136	27.575	30.209	32.591	33.270	34.535
Αν. Μακεδονία - Θράκη	896	900	969	1.053	1.123	1.114	1.142
Έβρος	254	257	281	308	330	327	333
Ξάνθη	***120***	***121***	***129***	***143***	***153***	***152***	***156***
Ροδόπη	143	143	151	164	174	170	172
Δράμα	145	146	156	165	173	171	175
Καβάλα	233	233	252	273	293	294	306

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Εθνικοί Λογαριασμοί
** Προσωρινά στοιχεία*

Άλλες υπηρεσίες

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003*	2004*	2005*	2006*
Σύνολο Ελλάδος	26.166	27.936	31.622	34.334	38.557	41.212	44.463
Αν. Μακεδονία - Θράκη	1.085	1.119	1.286	1.394	1.644	1.694	1.669
Έβρος	278	279	333	359	433	440	449
Ξάνθη	***180***	***188***	***219***	***240***	***279***	***279***	***268***
Ροδόπη	170	187	214	229	265	292	247
Δράμα	195	194	210	231	283	245	332
Καβάλα	262	271	309	336	383	439	372

Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003*	2004*	2005*	2006*
Σύνολο Ελλάδος	120.382	128.969	139.116	154.303	167.080	175.171	186.044
Αν. Μακεδονία - Θράκη	4.850	5.237	5.315	5.807	6.200	6.518	6.585
Έβρος	1.316	1.338	1.345	1.485	1.625	1.717	1.758
Ξάνθη	***809***	***891***	***887***	***1.001***	***1.067***	***1.137***	***1.133***
Ροδόπη	775	961	910	967	1.020	1.040	965
Δράμα	745	785	825	894	957	946	1.040
Καβάλα	1.205	1.263	1.348	1.460	1.532	1.677	1.689

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Εθνικοί Λογαριασμοί
** Προσωρινά στοιχεία*

Πίνακας 3. **Μηνιαία εξέλιξη ανέργων Ν. Ξάνθης**

ΜΗΝΑΣ / ΕΤΟΣ	2004	2005	2006	2007	2008
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ		**7.703**	**7.093**	**6.991**	**7.175**
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ		**8.149**	**7.332**	**7.170**	**7.276**
ΜΑΡΤΙΟΣ	**8.271**	**8.247**	**7.191**	**7.355**	**7.032**
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	**7.995**	**7.963**	**6.500**	**6.979**	**6.741**
ΜΑΙΟΣ	**6.457**	**7.220**	**6.217**	**6.610**	**6.449**
ΙΟΥΝΙΟΣ	**6.244**	**7.014**	**6.261**	**6.575**	**6.408**
ΙΟΥΛΙΟΣ	**6.078**	**6.531**	**5.706**	**6.510**	**6.029**
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	**6.225**	**6.264**	**5.717**	**6.128**	**5.897**
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	**5.471**	**6.324**	**5.513**	**6.017**	**5.768**
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	**5.530**	**6.013**	**5.406**	**5.965**	**5.641**
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	**6.184**	**6.194**	**5.764**	**6.097**	
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	**7.047**	**6.558**	**6.380**	**6.569**	

Πηγή: ΟΑΕΔ, Παρατηρητήριο Απασχόλησης

Πίνακας 4. **Άνεργοι και Ποσοστό Ανεργίας ανά τρίμηνο στη Περιφέρεια Α.Μ.Θ.**

Άνεργοι	Α	Β	Γ	Δ	% Ανεργίας	Α	Β	Γ	Δ
2004	37.462	34.487	33.209	33.918	2004	14,2	13,1	12,6	12,9
2005	33.261	28.196	31.002	30.477	2005	12,9	11,0	11,9	11,8
2006	30.513	29.233	26.997	27.608	2006	11,8	11,3	10,2	10,6
2007	28.519	25.016	23.977	24.202	2007	10,9	9,6	9,2	9,3
2008	24.756	21.781	20.500	22.700	2008	9,5	8,4	8,0	8,8
2009	27.500	25.900	29.000	*	2009	10,6	9,9	11,0	*

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Τριμηνιαίες Έρευνες Εργατικού Δυναμικού 2004 - 2009.

Πίνακας 5. **Απασχολούμενοι ανά τρίμηνο στη Περιφέρεια Α.Μ.Θ.**

Απασχόληση	Α	Β	Γ	Δ
2004	225.762	229.130	229.780	229.560
2005	225.372	229.014	229.524	227.030
2006	228.393	228.959	237.191	232.728
2007	233.128	236.557	236.254	237.098
2008	235.220	236.193	236.900	234.800
2009	231.500	235.600	234.800	*

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Τριμηνιαίες Έρευνες Εργατικού Δυναμικού 2004 - 2009.

Πίνακας 6. **Κατάσταση Απασχόλησης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, 2009**

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Απασχολούμενοι	123.723	33.468	78.378	235.569
Άνεργοι	19.047	3.537	3.336	25.920
Μη Ενεργοί	108.484	40.072	89.340	237.896
ΣΥΝΟΛΟ	**251.254**	**77.077**	**171.054**	**499.385**
% Ανεργίας	*13,3%*	*9,6%*	*4,1%*	*9,9%*

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2009 Β΄ τριμήνου

Πίνακας 6α. **Κατάσταση Απασχόλησης στους Νέους, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, 2009**

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Απασχολούμενοι	23.036	8.547	14.629	46.212
Άνεργοι	6.149	1.767	1.858	9.774
Μη Ενεργοί	29.492	6.739	8.873	45.104
ΣΥΝΟΛΟ 15-29	**58.677**	**17.053**	**25.360**	**101.090**
% Ανεργίας 15-29	*21,1%*	*17,1%*	*11,3%*	*17,5%*

Πηγή: Γ.Γ.. ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2009 Β΄ τριμήνου

Πίνακας 7. **Απασχολούμενοι κατά θέση στην επιχείρηση στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, 2009**

ΘΕΣΗ / ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	**ΣΥΝΟΛΟ**
Εργοδότες	10.628	2.926	2.952	16.506
Αυτοπασχολούμενοι	21.476	11.537	41.927	74.940
Μισθωτοί	87.338	16.562	21.805	125.705
Βοηθοί	4.281	2.443	11.694	18.418
ΣΥΝΟΛΟ	**123.723**	**33.468**	**78.378**	**235.569**
Ιδιωτικός τομέας	**76.763**	**29.999**	**70.446**	**177.208**

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2009 Β΄ τριμήνου

Πίνακας 8. **Απασχολούμενοι κατά εκπαιδευτικό επίπεδο στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, 2009**

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ / ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	**ΣΥΝΟΛΟ**
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	1.595			1.595
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	29.131	2.423	2.291	33.845
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν. Επαγ. Εκπαίδευσης	24.630	1.692	4.620	30.942
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	45.866	10.089	13.160	69.115
Απολυτήριο 3-ταξ Μέσης Εκπαίδευσης	8.954	6.338	9.467	24.759
Απολυτήριο Δημοτικού	12.213	12.414	46.147	70.774
Μερικές τάξεις Δημοτικού	891	393	1.339	2.623
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	443	119	1.354	1.916
ΣΥΝΟΛΟ	**123.723**	**33.468**	**78.378**	**235.569**

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2009 Β΄ τριμήνου

Πίνακας 9. **Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, 2009**

Κλάδος Οικονομικής Δραστηριότητας / ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	**ΣΥΝΟΛΟ**
Α. ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	4.618	8.485	47.506	60.609
Β. ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	663	279	693	1.635
Γ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	11.320	5.336	5.158	21.814
Δ. ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΛΠ	460		236	696
Ε. ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	984	535	513	2.032
ΣΤ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	9.390	3.457	3.270	16.117
Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ	22.209	5.938	7.844	35.991
Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	5.422	1.076	1.615	8.113
Θ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8.186	3.122	2.963	14.271
Ι. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	1.138	116	262	1.516
Κ. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	3.412	119	212	3.743
Λ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	98			98
Μ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	4.930	557	454	5.941
Ν. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.867	123	429	2.419
Ξ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	21.586	1.037	4.497	27.120
Ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	14.392	982	956	16.330
Π. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	7.416	866	1.203	9.485
Ρ. ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	2.246	624	98	2.968
Σ. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2.493	591	347	3.431
Τ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ	893	225	122	1.240
ΣΥΝΟΛΟ	**123.723**	**33.468**	**78.378**	**235.569**

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2009 Β΄ τριμήνου

Πίνακας 10. **Άνεργοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας προηγούμενης εργασίας, Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, 2009**

Κλάδος Οικονομικής Δραστηριότητας / ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΝΕΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ	6.337	1.451	1.423	9.211
Α. ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	295	476	243	1.014
Β. ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	222			222
Γ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	2.796	224	492	3.512
Ε. ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	191			191
ΣΤ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.094	116	159	2.369
Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ	1.292	526	377	2.195
Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	324			324
Θ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.601	309	139	2.049
Ι. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	104			104
Μ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	258	153		411
Ν. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	731			731
Ξ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	1.218	159	249	1.626
Ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	342			342
Π. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	766		122	888
Ρ. ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	242			242
Σ. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		122		122
Τ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ	234		133	367
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΩΝ	**19.047**	**3.536**	**3.337**	**25.920**

Πηγή: Γ.Γ. ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2009 Β΄ τριμήνου

Δραστηριότητες ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

2 Ιουνίου

Ο επιστημονικός Σύμβουλος του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Γ. Ρωμανιάς συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Σπάρτης για το ασφαλιστικό. Το θέμα που εισηγήθηκε είναι «Οι εξελίξεις στην κοινωνική ασφάλιση και ο νέος ασφαλιστικός νόμος».

4-6 Ιουνίου 2010

Ο Επιστημονικός Διευθυντής του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Σ. Ρομπόλης, συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε ομάδα Ευρωβουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συνδικαλιστών και πανεπιστημιακών στο Παρίσι, με θέμα: «Οικονομική Κρίση και εναλλακτικές προτάσεις διεξόδου απ' αυτήν». Η εισήγηση του Επιστημονικού Διευθυντή του ΙΝΕ είχε θέμα: «Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα και προτάσεις διεξόδου από αυτήν».

7 Ιουνίου 2010

Ο επιστημονικός Σύμβουλος του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Γ. Ρωμανιάς συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Άρτας για το ασφαλιστικό. Το θέμα που εισηγήθηκε είναι «Οι εξελίξεις στην κοινωνική ασφάλιση και ο νέος ασφαλιστικός νόμος».

9 Ιουνίου 2010

Ο επιστημονικός Σύμβουλος του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Γ. Ρωμανιάς συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Χανίων για το ασφαλιστικό. Το θέμα που εισηγήθηκε είναι «Οι εξελίξεις στην κοινωνική ασφάλιση και ο νέος ασφαλιστικός νόμος».

10 Ιουνίου 2010

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Σ. Ρομπόλης), συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε η ΕΛΜΕ Ιωαννίνων με θέμα: «Οικονομική κρίση απασχόλησης και κρίση κοινωνικής ασφάλισης».

11 Ιουνίου 2010

Ο επιστημονικός Σύμβουλος του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Γ. Ρωμανιάς συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε στην Λάρισα, η Ένωση Ενεργών Πολιτών για το ασφαλιστικό. Το θέμα που εισηγήθηκε είναι «Οι εξελίξεις στην κοινωνική ασφάλιση και ο νέος ασφαλιστικός νόμος».

11 Ιουνίου 2010. Το Εργατικό Κέντρο Πάτρας διοργάνωσε ημερίδα με θέμα «Οι σύγχρονες εξελίξεις, στις εργασιακές σχέσεις και στην κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα, με κεντρικό εισηγητή, τον Επιστημονικό Διευθυντή του ΙΝΕ Σ. Ρομπόλη.

11 Ιουνίου 2010

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Σ. Ρομπόλης), συμμετείχε σε ημερίδα του Πανεπιστημίου Πάτρας (Πολυτεχνική σχολή και Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων) με θέμα: «Οικονομική Κρίση και Κράτος Πρόνοιας».

